

ὑπόθεσις Ἑλένης

Τινὲς λέγουσιν, ὡς ὅτι καὶ τὸν λόγον τοῦτον ἔγραψε πρὸς Πολυκράτην, ἐπιλαμβανόμενος αὐτοῦ καὶ ἐν τούτῳ. Οὐκ ἔστι δέ, καὶ γὰρ τὸ ἐναντίον συνέβη· ἐκεῖνος γὰρ ὁ Πολυκράτης ἐπελάβετο τοῦ Ἴσοκράτους, ὡς κακῶς γράψαντος τὸν λόγον τοῦτον, ὥσπερ αὐτὸς ἐκείνου ἐπελάβετο ἐν τῷ Βουσίριδι. Ἄλλα τί οὖν ἐροῦμεν; Λέγομεν ὅτι Γοργίου ἐπιλαμβάνεται τοῦ Λεοντίου τοῦ ἐνεγκόντος 5 τὴν ῥητορικὴν εἰς τὴν Ἑλλάδα, ὡς κακῶς γράψαντος, ὡς καὶ αὐτὸς ἐν τοῖς προοιμίοις δηλοῖ ὑποκατιών. Βέλτιον δὲ λέγειν, ὥσπερ ὁ Μαχάων, ὅτι πρὸς Ἄναξιμένην τὸν Λαμψακηνὸν γράφει· φέρεται γὰρ ἐκείνου λόγος, Ἑλένης ἀπολογία μᾶλλον οὔσα ἢ περὶ ἐγκώμιον. Ἐπαινεῖ μὲν γὰρ αὐτόν, καθὼς καλὴν 10 ὑπόθεσιν προείλετο γράφων περὶ Ἑλένης, ψέξας δὲ διὰ πολλῶν ἐν τοῖς προοιμίοις φιλοσόφους τινὰς τοὺς μὴ αἰρουμένους τοιαύτας τινὰς καλὰς ὑποθέσεις γράφειν, ἀλλ' ἀπλῶς ἄτοπα τινὰ καὶ παράδοξα λέγειν ἐπιχειροῦντας μηδεμίαν ὄνησιν ἔχοντα, ἅτινα καὶ διεξέρχεται.

Π Ν S

Inscriptio ὑπόθεσις ἐλένης NS : om. Π 1 τοῦτον om. Π πολυκράτην Π^{it}, -ρ- Π^{sl} 2 ἐστὶ Ν 3 ὁ om. Benseler, *Orationes*, I, p. LX 4 αὐτὸς om. Ν ἐν τῷ] αὐτῷ Π 8 γὰρ] δὲ Ν 9 καλὴν bis scr. S^{ac}, prius del. S^l 10 γράφειν conit. Mustoxydis, *Sylloge*, fasc. 2, p. 6 ψέξας ΠΝ^{sl}S : ψέψας (sic) Ν^{it} : ψέγει conit. Mustoxydis, l. l. 11 αἰρουμένους Ν^{jac} (vid.) : αἰρ- ΠΝ^{pc} : ἐρ- S 12 μηδὲμίαν Π

ΕΛΕΝΗΣ ΕΓΚΩΜΙΟΝ

1 Εἰσὶ τινες οἱ μέγα φρονοῦσιν, ἐὰν ὑπόθεσιν ἄτοπον καὶ παράδοξον ποιησάμενοι περὶ ταύτης ἀνεκτῶς εἰπεῖν δυνηθῶσιν· καὶ καταγεγραῶκασιν οἱ μὲν οὐ φάσκοντες οἷόν τ' εἶναι ψευδῆ λέγειν οὐδ' ἀντιλέγειν οὐδὲ δύο λόγῳ περὶ τῶν αὐτῶν πραγμάτων εἰπεῖν, οἱ δὲ διεξιόντες ὡς ἀνδρεία καὶ σοφία καὶ δικαιοσύνη ταυτόν ἐστιν, καὶ φύσει μὲν οὐδὲν αὐτῶν ἔχομεν, μία δ' ἐπιστήμη κατὰ πάντων ἐστίν, ἄλλοι δὲ περὶ τὰς ἔριδας διατρίβοντες τὰς οὐδὲν μὲν ὠφελούσας, πράγματα δὲ παρέχειν τοῖς πλησιάζουσι δυναμένας. 2 Ἐγὼ δ' εἰ

Γ (EPal.304) Θ Λ Π Ν Σ

Inscriptio Arist. *Rh.* 3.14 (1414b27); Phld. *Rh.* p. 233.23 (P.Herc. 1672 col. XXVII); Theon *Prog.* p. 106.24 Spengel (p. 62.25 Patillon); Quint. *Inst.* 3.8.9; Harp. β 17 [Harp.¹], θ 9 [Harp.²], ο 19 [Harp.³]; Tib. *Fig.* 33.10 = Anon. *Hermog. Id.* p. 1032.18; [Plu.] *Vitae X orat.* 838B; [Luc.] *Dem. Enc.* 10; Priscian. *Inst.* 18.305 (III, p. 376.5); Phot. *Bibl.* 159 (102a12); Jo. Sard. p. 138.19-20 (Sopat. fr. 5) [Jo.Sard.¹]; Jo. Sard. p. 155.17 [Jo.Sard.²] = Doxap. *Aphth.* p. 446.23 [Doxap.¹]; Jo. Sard. p. 208.24 [Jo.Sard.³]; Suid. δ 557; Doxap. *Aphth.* p. 480.2-3 [Doxap.²]; Anon. *Schol. Aphth.* p. 45.5; AB p. 85.15 [AB¹], p. 121.25-26 [AB²]; Schol. Aristid. *Pan.* 142.13 (p. 183.20); Schol. Dem. 20.169 (§ 69); Inscriptio argumenti

Inscriptio ἑλένης ἐγκώμιον Γ Θ ('Ισοκράτους ἐ. ἐ.) ΛΝΣ Theon Harp.¹ Priscian. Phot. Suid. : τῆς ἑλένης ἐγκώμιον Jo.Sard.¹ Doxap.² AB² Schol.Aristid. Schol.Dem. : *Helenaē laus* Quint. : ἑλένη Harp.² Harp.³ Tib. (Anon.*Hermog.Id.* : om. V) AB¹ Inscriptio argumenti (NS : om. Π) : ἡ ἑλένη Arist. Phld. (τ[η]γ[ε]λ[ε]ν[η]ν) [Luc.] Jo.Sard.² = Doxap.¹ Jo.Sard.³ Anon.*Schol.Aphth.* : εἰς ἑλένην ἐγκώμιον [Plu.] : om. Π (rubr.) : cf. Subscriptio 1 1 οἱ Π φρονοῦσι S ἐὰν scripsi : ἦν Γ a 2 ποιησάμενοι* Γ περι sine acc. ΠS δυνηθῶσιν b : -σι Γ Θ 3 οἷόν] οἷον ΛS ψευδῆ λέγειν ΓE^{it} b : ψευδολογεῖν E^{1st}Pal.304 Θ δύο ΓE b : δύο Pal.304 Θ 4 εἰπεῖν Γ^{ac} : ἀντειπεῖν Γ^{5pc} a ἀνδρεία Γ Θ^{ac} b : ἀνδρία Θ^{1pc} 5 δικαιοσύνη] δι resc. Γ⁵ ἐστιν Γ : ἐστι EPal.304 ΘΠΝ : comp. ΛS μία resc. Γ² 6 κατὰ πάντων a (καταπάντων ΠS) : καθ' ἀπάντων Γ διατρίβοντες Γ : διατρίβουσι a (-σιν S^{ac}) 7 πλησιάζουσι E a : -σιν ΓPal.304 2 1 δὲ b

μὲν ἐώρων νεωστὶ τὴν περιεργίαν ταύτην ἐν τοῖς λόγοις ἐγγεγεννημένην καὶ
τούτους ἐπὶ τῇ καινότητι τῶν εὐρημάτων φιλοτιμουμένους, οὐκ ἂν ὁμοίως
ἐθαύμαζον αὐτῶν· νῦν δὲ τίς ἐστὶν οὕτως ὀψιμαθῆς, ὅστις οὐκ οἶδε Πρωταγόραν
καὶ τοὺς κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον γενομένους σοφιστάς, ὅτι καὶ τοιαῦτα καὶ
πολὺ τούτων ἔτι δυσχερέστερα συγγράμματα κατέλειπον ἡμῖν; **3** Πῶς γὰρ ἂν τις
ὑπερβάλοιτο Γοργίαν τὸν τολμήσαντα λέγειν, ὡς οὐδὲν τῶν ὄντων ἔστιν, ἢ Ζήνωνα
τὸν ταῦτ' ἀδύνατα καὶ πάλιν ἀδύνατα πειρώμενον ἀποφαίνειν, ἢ Μέλισσον, ὃς
ἀπείρων τὸ πλῆθος πεφυκότων τῶν πραγμάτων ὡς ἐνὸς ὄντος τοῦ παντός
ἐπεχείρησεν ἀποδείξεις εὐρίσκειν; **4** Ἄλλ' ὅμως οὕτω φανερώς ἐκείνων
ἐπιδειξάντων, ὅτι ῥᾶδιόν ἐστιν, περὶ ὧν ἂν τις πρόθηται, ψευδῆ μηχανήσασθαι
λόγον, ἔτι περὶ τὸν τόπον τοῦτον διατρίβουσιν· οὓς ἐχρῆν ἀφεμένους ταύτης τῆς

Γ (E Pal.304) Θ Λ Π Ν Σ

3 1 πῶς – 2 ἔστιν Athan. *Hermog. Stat.* p. 180.20-21

2 ἐώρων] ἐρρώρων N^{ac}, corr. N[?] περὶ ἐργίαν Π ἐγγεγεννημένην Γ : γεγεν- E Pal.304 a
3 τῇ om. a καινότητι] κ rescr. Γ⁵ εὐρημένων a 4 αὐτούς a ἐστὶν οὕτως ὀψιμαθῆς
Γ : οὕτως ὁ. ἐ. ΘΛ, nescio an recte : οὕτω ὁ. ἐ. c οἶδε E Pal.304 a (fort. εἶδε Θ^{ac}, corr. Θ¹) : οἶδεν
Γ προταγόραν Λ 5 τὸν om. S ὅτι καὶ] κ rescr. Γ⁵ τοιαῦτα E Pal.304 a : ταῦτα Γ
(evanidum) 6 ἔτι E Pal.304 a : om. Γ δυσχερέστερα E¹⁷⁰ ΘΠΝ^{it}S : πραγματωδέστερα ΓE^{it}Pal.304
ΛN^{2mg} κατέλειπον Γ^{ac}, corr. Γ⁵ **3** 1 Πῶς γὰρ ἂν τις] Τίς γὰρ ἂν Athan. τις om. Θ^{ac}, corr.
Θ¹ 2 τὸν om. Athan. ἔστιν coni. Bekker¹, p. 279 = Bekker², p. 231 : ἔστι Athan. : ἐστίν Γ a 3
ταῦτ' a (τ' αὐ- ΛΠΝ) : ταῦτ' E Pal.304 : ταῦτα Γ δυνατὰ] ἀδύνατα Λ^{ac}, corr. Λ[?] καὶ πάλιν
ἀδύνατα om. Γ^{it} (propter homoeoteleuton), add. Γ^{5sl} πειρώμενα ἀποφαίνῃ Π μέλισσον Θ 4
ὄντος om. N^{it}, add. N^{2mg} 5 ἐπεχείρησεν] ρ ex corr. Θ¹ **4** 1 οὕτως a φανερός N^{ac}, corr. N[?]
2 ἐπιδειξάντων Γ ΘΠΣ : ἀποδ- ΛΝ ἐστὶν Γ S : ἐστὶ E ΘΠΝ : comp. Λ : spatium vacuum Pal.304
3 τρόπον Γ ἐχρῆν Γ ΘΛN^{1pc} : ἐχρῆν ΠΣ : ἐξῆν N^{ac}

τερθρείας, τῆς ἐν μὲν τοῖς λόγοις ἐξελέγχειν προσποιουμένης, ἐν δὲ τοῖς ἔργοις πολὺν ἤδη χρόνον ἐξεληλεγμένης, τὴν ἀλήθειαν διώκειν, **5** καὶ περὶ τὰς πράξεις, ἐν αἷς πολιτευόμεθα, τοὺς συνόντας παιδεύειν, καὶ περὶ τὴν ἐμπειρίαν τὴν τούτων γυμνάζειν, ἐνθυμουμένους, ὅτι πολὺ κρεῖττόν ἐστιν περὶ τῶν χρησίμων ἐπιεικῶς δοξάζειν ἢ περὶ τῶν ἀχρήστων ἀκριβῶς ἐπίστασθαι, καὶ μικρὸν προέχειν ἐν τοῖς μεγάλοις μᾶλλον ἢ πολὺ διαφέρειν ἐν τοῖς μικροῖς καὶ τοῖς μηδὲν πρὸς τὸν βίον ὠφελούσιν. **6** Ἄλλὰ γὰρ οὐδενὸς αὐτοῖς ἄλλου μέλει πλὴν τοῦ χρηματίζεσθαι παρὰ τῶν νεωτέρων. Ἔστι δ' ἡ περὶ τὰς ἔριδας φιλοσοφία δυναμένη τοῦτο ποιεῖν· οἱ γὰρ μήτε τῶν ἰδίων πω μήτε τῶν κοινῶν φροντίζοντες τούτοις μάλιστα χαίρουσι τῶν λόγων, οἱ μὴδὲ πρὸς ἐν χρήσιμοι τυγχάνουσιν ὄντες. **7** Τοῖς μὲν οὖν τηλικούτοις πολλὴ συγγνώμη ταύτην ἔχειν τὴν διάνοιαν· ἐπὶ γὰρ ἀπάντων τῶν

Γ (E Pal.304) Θ Λ Π Ν S

4 4 τερθρείας] cf., sine nomine Isocratis, Moeris τ 8, Tim. Lex. p. 210.5, Hsch. τ 521, Synag. τ 108, Phot. Lex. p. 578.12-23 Porson, Et. Gen. (cit. apud Synag.), Lex. Aίμ. τ 7, Suid. τ 344, Et.Gud. p. 526.30-33, Et. Sym. = EM 752.47-753.6, Zonar. col. 1719.6-11, Thom. Mag. p. 348.8-9 (s.v. τερατεία)

4 τερθρείας Γ Θ c, cf. Moer. Hsch. Et.Gen. Lex.Aίμ. (D^{ac}) Suid. Et.Gud. Et.Sym. EM (752.47, 49) Zonar. Thom.Mag. (BEO) : τερθρίας Λ, cf. Synag. EM (752.54) : τεθρείας cf. Tim. Lex.Aίμ. (D^{2pc}) Thom.Mag. (RbGCDFP) : τεθρίας cf. Phot. 4-5 ἐν δὲ – ἐξεληλεγμένης om. N^{it}, ἐν δὲ τοῖς ἔργοις ἐξεληλεγμένης (om. πολὺν ἤδη χρόνον) add. N^{img} (rubr.) 5 πολὺν] πολὴν S^{ac}, corr. S¹ inter scrib. ἐξεληλεγμένης Π^{ac}, corr. Π¹ 5 1 τὰς Γ^{2pc} Θ c : τοῦ (sic) Λ : om. Γ^{ac} 2 ἐναῖς ΠIS τὴν τούτων] τὴν om. E 3 ἐνθυμουμένοις c κρεῖττοι N^{ac} (vid.), corr. N[?] ἐστιν Γ : ἐστι E Pal.304 Θ c (-ὶ ΘN, ἔ- ΠIS) : comp. Λ τῶν om. Θ 4 περὶ τῶν ἀχρήστων – μικρὸν om. c (add. N^{2mg}, sed prius ἐπίστασθαι ἀκριβῶς mutato ordine scr., deinde lineolis corr.) 5 μᾶλλον om. a 5-6 καὶ τοῖς μηδὲν – ὠφελούσιν del. Fuhr, Animadv., p. 53 5 τοῖς³ dub. del. Benseler, Areop., p. 291 6 ὠφελούσιν ΓE^{it} Pal.304 ΛN^{2img} (-σι N^{2img}) : διαφέρουσιν (ex lin. antec. διαφέρειν) E^{1yp} ΘΠN^{it}S 6 1 μέλει ΓE^{pc} Θ^{ac} ΠN^{pc}S : μέλλει E^{ac} Pal.304 Θ^{1pc} ΛN^{ac} 2 παρὰ] περὶ Λ ἔστι Γ^{5pc} ΘΛΠIS : ἐστὶ N : ἐστὶν Γ^{ac} δ' Γ N : δὲ ΘΛΠIS φιλοσοφία Γ ΘΠN^{it}S : φιλονεικία ΛN^{2sl} 3 πω om. a χαίρουσι Γ^{5pc} a : -σιν Γ^{ac} 4 μηδὲ Γ ANS : μὴ δὲ E Pal.304 ΘΠ

πραγμάτων πρὸς τὰς περιττότητας καὶ τὰς θαυματοποιίας οὕτω διακείμενοι διατελοῦσιν· τοῖς δὲ παιδεύειν προσποιούμενοι ἄξιον ἐπιτιμᾶν, ὅτι κατηγοροῦσι μὲν τῶν ἐπὶ τοῖς ἰδίους συμβολαίοις ἐξαπατώντων καὶ μὴ δικαίως τοῖς λόγοις χρωμένων, αὐτοὶ δ' ἐκείνων δεινότερα ποιοῦσιν· οἱ μὲν γὰρ ἄλλους τινὰς ἐζημίωσαν, οὗτοι δὲ τοὺς συνόντας μάλιστα βλάπτουσιν. **8** Τοσοῦτον δ' ἐπιδεδωκέναι πεποιήκασι τὸ ψευδολογεῖν, ὥστ' ἤδη τινὲς ὀρώντες τούτους ἐκ τῶν τοιούτων ὠφελουμένους τολμῶσι γράφειν, ὡς ἔστιν ὁ τῶν πτωχευόντων καὶ φευγόντων βίος ζηλωτότερος ἢ ὁ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων, καὶ ποιοῦνται τεκμήριον, ὡς, εἰ περὶ πονηρῶν πραγμάτων ἔχουσί τι λέγειν, περὶ γε τῶν καλῶν κάγαθῶν ῥαδίως εὐπορήσουσιν. **9** Ἐμοὶ δὲ δοκεῖ πάντων εἶναι καταγελαστότατον τὸ διὰ τοιούτων λόγων ζητεῖν πείθειν, ὡς περὶ τῶν πολιτικῶν ἐπιστήμην ἔχουσιν, ἐξὸν ἐν αὐτοῖς οἷς ἐπαγγέλλονται τὴν ἐπίδειξιν ποιεῖσθαι· τοὺς γὰρ ἀμφισβητοῦντας τοῦ φρονεῖν καὶ φάσκοντας εἶναι σοφιστὰς οὐκ ἐν τοῖς ἡμελημένοις ὑπὸ τῶν ἄλλων, ἀλλ' ἐν οἷς ἅπαντές εἰσιν ἀνταγωνισταί, προσήκει

Γ (E Pal.304) Θ Λ Π Ν S

7 3 περιττότητας Γ Θ^{ac} (vid.) **b** : καινότητος Θ^{2pc} τὰς² om. **a**, nescio an recte θαυματοποιίας Γ ΘΛΝ^{ac} : θαυματοποιίας ΠΝ^{pc} S^{pc} (θαυμαθο- S^{ac}) διακοίμενοι Ν (o fort. ex corr.)
 4 διατελοῦσιν Γ^{ac} Pal.304 : -σι Γ^{5pc} E **a** 5 ἰδίους om. **a**, nescio an recte συμβολαίοις Γ (οἱς rescr. Γ²) E **a** : -αίως Pal.304 ἐξαπατώντων] ἐξ ἀπάντων τῶν Π^{ac}, corr. Π[?] 6 δ' Γ ΘΝ : δὲ ΛΠS 7 ἐζημίωσαν S οὗτοι] αὐτοὶ (ex lin. antec.) E Pal.304^{ac vel 1pc} : αὐτοῖς Pal.304^{1pc vel ac} βλάπτουσιν Γ ΠS : -σι E Pal.304 ΘΛΝ **8** 1 δ' Γ Ν : δὲ ΘΛΠS 4 ζηλωτότερος Γ^{2pc} ΘΛ : ζηλοτότερος **c** : ζηλωτερος Γ^{ac} : ζηλότερος E Pal.304 ἢ ὁ] del. Richards, *Notes*, p. 296 : ὁ del. vel ἥ<περ> ὁ conī. Benseler, *Areop.*, pp. 87, 406 (cf. *De hiatu*, p. 40, *Orationes*, I, p. vii) : τοῦ conī. Naber, *Ad. Isoc.*, p. 64 ἢ ὁ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων del. Kayser, p. 359 5 ἔχουσί τι Γ^{pc} **a** (-σι τί ΛΠS, -σι τι Ν) : -σίν τι Γ^{ac} γε om. Λ καὶ ἀγαθῶν **a** 6 εὐπορήσουσιν] -σιν Γ^{2ras} : [Γ^{ac}] **9** 2 τοιούτων λόγων Γ : τούτων τῶν λ. **a** (τούτον τὸν λόγον Ν^{ac}, corr. Ν^{1?}) ὡς περὶ] ὡσπερὶ Λ 3 ἐξὸν ἐν αὐτοῖς **a** : ἐξὸν αὐτοῖς ἐν Γ^{2ras} : ἐξὸν ***** Γ^{ac} ἀπόδειξιν **a** 4 τοῦ φρονεῖν Γ^{ac} **a** : τοῦτο φ. Γ^{5pc} 5 ἄλλων Γ : ἄ. ἐλλήνων E Pal.304 **a**

διαφέρειν καὶ κρείττους εἶναι τῶν ιδιωτῶν. **10** Νῦν δὲ παραπλήσιον ποιούσιν, ὥσπερ ἂν εἴ τις προσποιῶτο κράτιστος εἶναι τῶν ἀθλητῶν ἐνταῦθα καταβαίνων, οὐ μηδεὶς ἂν ἄλλος ἀξιώσειεν. Τίς γὰρ ἂν τῶν εὐφρονούντων συμφορὰς ἐπαινεῖν ἐπιχειρήσειεν; Ἀλλὰ δῆλον, ὅτι δι' ἀσθένειαν ἐνταῦθα καταφεύγουσιν. **11** Ἔστι γὰρ τῶν μὲν τοιούτων συγγραμμάτων μία τις ὁδός, ἣν οὐθ' εὐρεῖν οὔτε μαθεῖν οὔτε μιμήσασθαι δύσκολόν ἐστιν· οἱ δὲ κοινοὶ καὶ πιστοὶ καὶ τούτοις ὅμοιοι τῶν λόγων διὰ πολλῶν ἰδεῶν καὶ καιρῶν δυσκαταμαθήτων εὐρίσκονται τε καὶ λέγονται, καὶ τοσούτω χαλεπωτέραν ἔχουσι τὴν σύνθεσιν, ὅσῳ περ τὸ σεμνύνεσθαι τοῦ σκώπτειν καὶ τὸ σπουδάζειν τοῦ παίζειν ἐπιπονώτερόν ἐστιν. **12** Σημεῖον δὲ μέγιστον· τῶν μὲν γὰρ τοὺς βομβυλιούς καὶ τοὺς ἄλας καὶ τὰ τοιαῦτα βουλευθέντων ἐπαινεῖν οὐδεὶς πώποτε λόγων ἠπόρησεν, οἱ δὲ περὶ τῶν

π1 (11 3 μ)μηχ[αρθαι – 5 τ]ῆν c[ύνθεσιν]; Γ (E Pal.304) Θ Λ Π Ν S

12 1 τῶν μὲν – 2 ἐπαινεῖν AB p. 85.15-16 (s.v. βομβυλίον) [AB¹] 1 βομβυλιούς] cf. Harp. β 17 et, sine nomine Isocratis, Hsch. β 802, *Synag.* β 65 (s.v. βομβύλιος), Phot. *Lex.* β 206, *Et. Gen.* β 182 Berger = β 180 Lasserre-Livadaras, Suid. β 375-376, *Et. Sym.* β 154 Berger = β 150/152 Lasserre-Livadaras, *EM* 204.54-55, Zonar. col. 396.10-11, AB p. 220.7-8 [AB²]

6 κρείτους Π^{ac}N^{ac}, corr. Π¹N¹ **10** 2 ὥσπερ] ὡς c 3 ἄλλως N^{ac}, corr. N¹ ἀξιώσειεν
Γ c : -σειε E Pal.304 Θ Λ 4 ἐπιχειρήσεων (sic) N^{ac}, corr. N¹ καταφεύγουσιν Γ b (-σι N) : διαφ-
Θ **11** 2 ἔστι E Pal.304 a (ἐστὶ N) : ἔστιν Γ τις Γ Θ Λ : τίς E Pal.304 Π Ν : τίς S 2-3 οὔτε μαθεῖν]
οὔδε μ. (sic) Π : οὐδὲ μ. NS 3 πιστοὶ Γ Θ^{1pc} b : **στοὶ Θ^{ac} :]στοι π1 4 ἰδεῶν Γ Θ Λ Π Ν^{1sl} : ἰδέων
S : ἰδῶν N^{it} : ι[π1^{1pc} : εἰ[π1^{ac} 5 τε Γ^{5sl}E a : om. Γ^{it} Pal.304: [π1] χαλεπωτέραν π1 (χαλεπω[vid.]
Γ Θ Λ Π Ν^{1pc}S : χαλεποτέραν N^{ac} σύνθεσιν Γ Θ Λ : συνήθειαν c : c[π1 6 σεμνύνεσθαι Γ^{ac} a
: σεμνύνεσθαι ἢ ἐγκωμιάζειν Γ^{2pc} σκώπτειν Γ Θ Λ Π Ν^{1pc}S : σκόπτειν (sic) E N^{ac} : σκωπεῖν Pal.304
παίζειν Γ Θ Λ Π^{1sl}N : πέζειν Π^{it}S ἐστὶν Γ c (-ῖν N) : ἐστὶ E Pal.304 Θ : comp. Λ **12** 1 βομβυλιούς
Γ a, cf. Harp. Hsch. *Et. Gen.* Suid. *Et. Sym.* *EM* Zonar. AB² : βομβυλίους AB¹, cf. *Synag.* Phot. 1-
2 καὶ τὰ τοιαῦτα om. AB¹ 2 βουλευθέντων ἐπαινεῖν] ἐπαινούντων AB¹ λόγων ἠπόρησεν οἱ
δὲ Γ^{2ras} : [Γ^{ac}] (fort. om. λόγων) λόγον S^{ac}, corr. S¹ (rubr.)

ὁμολογουμένων ἀγαθῶν ἢ καλῶν ἢ διαφερόντων ἐπ' ἀρετῆ λέγειν ἐπιχειρήσαντες πολὺ καταδεέστερον τῶν ὑπαρχόντων ἅπαντες εἰρήκασιν. **13** Οὐ γὰρ τῆς αὐτῆς γνώμης ἐστὶν ἀξίως εἰπεῖν περὶ ἐκατέρων αὐτῶν, ἀλλὰ τὰ μὲν μικρὰ ῥῶδιον τοῖς λόγοις ὑπερβαλέσθαι, τῶν δὲ χαλεπὸν τοῦ μεγέθους ἐφικέσθαι· καὶ περὶ μὲν τῶν δόξαν ἐχόντων σπάνιον εὐρεῖν ἃ μηδεὶς πρότερον εἴρηκεν, περὶ δὲ τῶν φαύλων καὶ ταπεινῶν ὅ τι ἂν τις τύχη φθεγγόμενος, ἅπαν ἴδιόν ἐστιν.

14 Διὸ καὶ τὸν γράψαντα περὶ τῆς Ἑλένης ἐπαινῶ μάλιστα τῶν εὖ λέγειν τι βουληθέντων, ὅτι περὶ τοιαύτης ἐμνήσθη γυναικός, ἢ καὶ τῷ γένει καὶ τῷ κάλλει καὶ τῇ δόξει πολὺ διήνεγκεν. Οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τοῦτον μικρόν τι παρέλαθεν· φησὶ μὲν γὰρ ἐγκώμιον γεγραφέναι περὶ αὐτῆς, τυγχάνει δ' ἀπολογία εἰρηκῶς ὑπὲρ τῶν ἐκείνη πεπραγμένων. **15** Ἔστι δ' οὐκ ἐκ τῶν αὐτῶν ἰδεῶν οὐδὲ περὶ τῶν αὐτῶν ἔργων ὁ λόγος, ἀλλὰ πᾶν τοῦναντίον· ἀπολογεῖσθαι μὲν γὰρ προσήκει περὶ τῶν ἀδικεῖν αἰτίαν ἐχόντων, ἐπαινεῖν δὲ τοὺς ἐπ' ἀγαθῷ τινι διαφέροντας. Ἴνα δὲ μὴ δοκῶ τὸ ῥᾶστον ποιεῖν, ἐπιτιμᾶν

Γ (E Pal.304 [- 13 3 καὶ], Δ [13 3 περὶ μὲν -]) Θ Λ Π Ν

15 3 ἀπολογεῖσθαι – 4 διαφέροντας Theon *Prog.* p. 112.11-13 Spengel (p. 78.1-3 Patillon)

3 ἀγαθῶν καὶ καλῶν conit. Auger, II, p. 334 (qui pergit ἢ τῶν διαφερόντων) τῶν διαφερόντων
a λέγειν Γ : τί λ. **a** : λ. τί E Pal.304 4 εὐρήκασιν N^{it}, εἰ N^{isl} **13** 2 γνώμης Γ^{it}E^{1mg} **a** : διανοίας
Γ^{1mg} (litt. unc.) E^{it}Pal.304 2-3 μικρὰ ante ῥῶδιον del. vel, minus fidenter, μεγάλων ante χαλεπὸν
add. Korais, I, p. 208; II, p. 162 3 ὑπερβαλέσθαι Γ^{ac}E^{1pc} Θ Λ Π Ν^{it}S : -βάλλεσθαι Γ^{2pc}E^{ac}Pal304 N^{sl}
μεγέθους] μεγίστους N^{ac}, corr. N^l (rubr.) 4 ἃ Γ : ὃ **a** εἴρηκεν Γ Λ^{ac} : -κε Δ Θ Λ^{pc} **c** 5
φθεγγόμενος] φθεγγόμενος (sic) Λ : φθέγγασθαι Θ ἐστὶ Δ **a** **14** 1 διὸ* Γ Ἑλένης] ἐλένης*
Γ : ἐ- Θ (vid.) Λ Π μάλιστα* Γ εὖ λέγειν] εὐλογεῖν conit. Bekker¹, II, p. 619 = Bekker², V, p.
696 2 τι Γ Ν : τί Δ Θ Λ Π S ἢ] ἢ Π τῷ^l] τὸ S^{ac}, corr. S^l 3 δόξει Λ^{ac}, corr. Λ^l πολὺ]
πολύ που Θ τοῦτον om. **c** 4 παρέλαθεν Γ : -θε Δ **a** φησὶ Γ Θ Π Ν^{1pc} (rubr.) S : φήσει N^{ac}
: φασὶ Λ μὲν om. Λ δὲ Θ **15** 1 ἔστι Δ **a** (ἐστὶ Ν) : ἔστιν Γ δὲ **a** 2 ἔργων om. Γ^{ac},
add. Γ^{1b mg} Γ^{2it} ἀλλ' ἅπαν **a**

τοῖς ἄλλοις μηδὲν ἐπιδεικνύς τῶν ἑμαυτοῦ, πειράσομαι περὶ τῆς αὐτῆς ταύτης εἰπεῖν παραλιπὼν ἅπαντα τὰ τοῖς ἄλλοις εἰρημένα.

16 Τὴν μὲν οὖν ἀρχὴν τοῦ λόγου ποιήσομαι τὴν ἀρχὴν τοῦ γένους αὐτῆς. Πλείστον γὰρ ἡμιθέων ὑπὸ Διὸς γεννηθέντων μόνης ταύτης γυναικὸς πατὴρ ἠξίωσε κληθῆναι. Σπουδάσας δὲ μάλιστα περὶ τε τὸν ἐξ Ἀλκμήνης καὶ τοὺς ἐκ Λήδας, τοσοῦτῳ μᾶλλον Ἑλένην Ἡρακλέους προὔτιμησεν, ὥστε τῷ μὲν ἰσχὺν ἔδωκεν, ἢ βίᾳ τῶν ἄλλων κρατεῖν δύναται, τῇ δὲ κάλλος ἀπένειμεν, ὃ καὶ τῆς ῥώμης αὐτῆς ἄρχειν πέφυκεν. **17** Εἰδὼς δὲ τὰς ἐπιφανείας καὶ τὰς λαμπρότητας οὐκ ἐκ τῆς ἡσυχίας, ἀλλ' ἐκ τῶν πολέμων καὶ τῶν ἀγῶνων γιγνομένας, καὶ βουλόμενος αὐτῶν μὴ μόνον τὰ σώματ' εἰς θεοὺς ἀναγαγεῖν, ἀλλὰ καὶ τὰς δόξας

Γ(Δ)ΘΛΠNS

16 3 Σπουδάσας – 5 ἔδωκεν Jo. Sard. p. 155.17-20 = Doxap. *Aphth.* p. 446.24-26 [Doxap.¹] 4-5 ἰσχὺν ἔδωκεν Doxap. *Aphth.* p. 480.7 (in paraphrasi sententiae 3 Σπουδάσας – 6 πέφυκεν) [Doxap.²]

4 ἐπ' Γ **a** (ἐπαγαθῶ ΠS) : ἐπὶ Theon ἀγαθῶ ΓΘΛ^{1pc} **c** Theon : ἀγαθῶν Λ^{ac} διαφέροντας ΓΘΛΠNS^{1pc} (inter scrib.) Theon : -εS S^{ac} ἐπιτιμῶν Θ 5 τῆς ΓΔ^{ac} : om. Δ^{1pc} **a** αὐτῆς] αὐτοῖς Π^{it}, η Π^{1?sl} 6 ἄλλοις om. N^{it}, add. N^{3?sl} (rubr.) **16** 1 ποιήσομαι τὴν ἀρχὴν Δ^{1pc} **a** : π. τοιαύτην ΓΔ^{ac} 2 γεννηθέντων ὑπὸ διὸς **a** (γεννηθ- **c**) γυναικὸς Γ : τῆς γ. **a** 3 ἠξίωσαι ΠS κληθῆναι] κληναι Π^{ac}, corr. Π^{1sl} τε om. Jo.Sard. = Doxap.¹ τὸν ΓΘΛΠNS^{1pc} (inter scrib.) : τῶν S^{ac} : τὰς Jo.Sard. = Doxap.¹ Ἀλκμήνης ΓΔ^{1pc} ΘΛNS Jo.Sard. = Doxap.¹ : Ἀλμῆνης Δ^{ac} Π 3-4 καὶ τοὺς ἐκ λήδας ΓΘΛ^{1mg} ΠNS Jo.Sard. = Doxap.¹ : om. Λ^{it} 4 τοσοῦτῳ Γ **b** : -οὔτο Θ Doxap.¹ : -οὔτον Jo.Sard. Ἑλένην Γ **a** (ἐ- ΘΛS) : om. Jo.Sard. = Doxap.¹ προὔτιμησεν Γ **a** (-ου- **b**) : προετίμησεν Jo.Sard. (W) = Doxap.¹ : προετίμησαν Jo.Sard. (V) τῷ ΓΘΛΠNS^{1pc} Jo.Sard. = Doxap.¹ : τῶν N^{ac} 5 ἔδωκεν Θ **c** : ἔδωκε Λ Doxap.² : δέδωκεν Γ : δέδωκε Jo.Sard. = Doxap.¹ ἦ] ἦ Π ἄλλων ἀπάντων **b** δύναται] τ ex v Λ^{1pc} **17** 1 δὲ om. Θ τὰς λαμπρότητας καὶ τὰς ἐπιφανείας **a**, nescio an recte 2 ἡσυχίας] ἡσυμμαχίας (sic) Π ἄλλ' N καὶ² Γ **a** : om. Δ 3 σώματα **a** ἀγαγεῖν Θ

ἀειμνήστους καταλιπεῖν, τοῦ μὲν ἐπίπονον καὶ φιλοκίνδυνον τὸν βίον κατέστησεν, τῆς δὲ περιβλεπτον καὶ περιμάχητον τὴν φύσιν ἐποίησεν.

18 Καὶ πρῶτος μὲν Θησεύς, ὁ λεγόμενος μὲν Αἰγέως, γενομένος δ' ἐκ Ποσειδῶνος, ἰδὼν αὐτὴν οὐπω μὲν ἀκμάζουσαν, ἤδη δὲ τῶν ἄλλων διαφέρουσαν, τοσοῦτον ἠττήθη τοῦ κάλλους ὁ κρατεῖν τῶν ἄλλων εἰθισμένος, ὥσθ' ὑπαρχούσης αὐτῷ καὶ πατρίδος μεγίστης καὶ βασιλείας ἀσφαλεστάτης, ἠγησάμενος οὐκ ἄξιον εἶναι ζῆν ἐπὶ τοῖς παροῦσιν ἀγαθοῖς ἄνευ τῆς πρὸς ἐκείνην οἰκειότητος, **19** ἐπειδὴ παρὰ τῶν κυρίων οὐχ οἶός τ' ἦν αὐτὴν λαβεῖν, ἀλλ' ἐπέμενον τὴν τε τῆς παιδὸς ἡλικίαν καὶ τὸν χρησμὸν τὸν παρὰ τῆς Πυθίας, ὑπεριδὼν τὴν ἀρχὴν

Γ(Δ)ΘΛΠΝS

17 4 τοῦ μὲν – 5 ἐποίησεν Demetr. *Eloc.* 23; Alex. *Fig.* pp. 36.1-4 [Alex.¹], 40.5-7 [Alex.²]; Tib. *Fig.* 33.11-14 = Anon. *Hermog. Id.* pp. 1032.18-1033.1; Schol. Dem. 1.77c 4 καὶ φιλοκίνδυνον – 5 ἐποίησεν Schol. Pl. *Phdr.* 141 (267b10) **18-20** imitatus est [Luc.] *Charid.* 16 (pp. 397.22-398.11)

4 τοῦ ΓΘΛNS Alex.² Anon. Schol. Dem. : τοὺς Π : τῷ Demetr. : τῶν Alex.¹ : τοῦτο Tib. ἐπίπονον Γ a Demetr. Alex. Anon. Schol. Dem. : ἐπίμονον Tib. φιλοκίνδυνον Γ a Alex. Anon. Schol. Dem. Schol. Pl. : πολυκίνδυνον Demetr. : ἐπικίνδυνον Tib. τὸν Γ a Demetr. Alex.¹ Tib. = Anon. Schol. Dem. Schol. Pl. : om. Alex.² κατέστησεν ΓΔ^{ac} Π Schol. Pl. : κατέστησε Δ^{1pc} ΘΛNS Alex.² Schol. Dem. : ἐποίησεν Demetr. : ἐποίησε Alex.¹ Tib. = Anon. 5 τῆς Γ a Demetr. Alex.² Anon. Schol. Pl. : τοῖς Alex.¹ : τὴν Tib. Schol. Dem. περιβλεπτον καὶ Γ a Demetr. Alex.² Tib. = Anon. Schol. Dem. Schol. Pl. (T) : περιβλέπτου καὶ Schol. Pl. (W) : om. Alex.¹ ἐποίησεν Γ Alex.² Schol. Pl. : ἐποίησε Δ a : κατέστησεν Demetr. Tib. = Anon. (1033.1) : κατέστησε Alex.¹ Anon. (1032.20) : ἐπήγαγεν Schol. Dem. **18** 1 πρῶτος Θ c : -ον Γ Λ μὲν² om. ΘN δὲ a 2 οὐπω] οὕτω N^{it}, π N^{1sl} ἤδη Γ^{ac} (vid., *δη) : εἶδει Γ^{2pc} Δ (-ει Δ^{1pc} inter scrib.) a 3 ὁ ΓΔ^{ac} : om. Δ^{pc} a κραττεῖν Π^{ac}, corr. Π[?] εἰθισμένος Γ^{2pc} (-θ*σ- Γ^{ac}) ΘΛΠ^{ac vel pc} N^{pc} S : -νωσ Π^{pc vel ac} N^{ac} ὥσθε a 5 ζεῖν Π^{it}, η Π^{1sl} πρὸς (sine acc.) PS ἐκείνης N^{ac}, corr. N¹ **19** 1 ἐπεὶ δὴ S τε ἦν Θ αὐτὴν om. Θ ἐπέμενον Γ : ἀνέμενον a (ἀνέμον N^{it}, εν N^{1sl}), nescio an recte : περιέμενον conī. Zajonz, *Hel.*, p. 159 τὴν τε] τὴν δὲ c 2 ἡλικίαν] ἡλικί*αν Π : bis scr. Λ, alterum del. Λ¹

τὴν Τυνδάρεω καὶ καταφρονήσας τῆς ῥώμης τῆς Κάστορος καὶ Πολυδεύκους καὶ πάντων τῶν ἐν Λακεδαίμονι δεινῶν ὀλιγορήσας, βίᾳ λαβὼν αὐτὴν εἰς ἼΑφιδναν τῆς Ἀττικῆς κατέθετο. **20** Καὶ τοσαύτην χάριν ἔσχε Πειρίθω τῷ μετασχόντι τῆς ἀρπαγῆς, ὥστε βουληθέντος αὐτοῦ μνηστεῦσαι Κόρην τὴν Διὸς καὶ Δήμητρος, καὶ παρακαλοῦντος ἐπὶ τὴν εἰς ἼΑιδου κατάβασιν, ἐπειδὴ συμβουλεύων οὐχ οἴός τ' ἦν ἀποτρέπειν, προδήλου τῆς συμφορᾶς οὔσης ὅμως αὐτῷ συνηκολούθησεν, νομίζων ὀφείλειν τοῦτον τὸν ἔρανον, μηδενὸς ἀποστήναι τῶν ὑπὸ Πειρίθου προσταχθέντων, ἀνθ' ὧν ἐκεῖνος αὐτῷ συνεκινδύνευσεν.

21 Εἰ μὲν οὖν ὁ ταῦτα πράξας εἰς ἦν τῶν τυχόντων, ἀλλὰ μὴ τῶν πολὺ διενεγκόντων, οὐκ ἂν πω δῆλος ἦν ὁ λόγος, πότερον Ἑλένης ἔπαινος ἢ κατηγορία Θησέως ἐστίν· νῦν δέ, τῶν μὲν ἄλλων τῶν εὐδοκιμησάντων εὐρήσομεν τὸν μὲν ἀνδρείας, τὸν δὲ σοφίας, τὸν δ' ἄλλου τινὸς τῶν τοιούτων μερῶν ἀπεστερημένον,

Γ(Δ)ΘΛΠNS

3 ῥώμης τῆς] ῥ. τοῦ **c** κάστορος Γ^{it} **b**: κάστορός τε Γ^{5sl} Θ 4 ὀλιγορήσας Γ ΛΠNS [Luc.]
: -γορ- Θ 5 κατέθετο Γ^{it}: ἐκόμισεν Γ^{2γρ}: ἐκόμισε Δ **a** (-μησε Λ) [Luc.] **20** 1 χάριν Γ ΛΠNS,
cf. [Luc.] (τοσαύτην ἔσχε χάριν): τὴν χ. Θ ἔσχε Δ **a**: -εν Γ Πειρίθω] -ρίθω Γ^{2ras}: [Γ^{ac}] 2
ἀρπαγῆς] ἄ- Π μνηστεῦσαι N^{ac}, corr. N¹ (rubr.) 3 παρακαλοῦντος Γ^{it}: π. αὐτὸν Γ^{5sl} **a** εἰς
om. Λ Ἴιδου Γ: ἄδ- **a** 4 τε Θ συνηκολούθησεν Γ Θ^{ac} (vid.): -σε Δ Θ^{pc} **b** 5 ὀφείλειν
Π^{ac}, corr. Π[?] 6 προσταχθέντων Γ **c** (χ ex κ corr. S¹): πραχθέντων Θ: προσταττομένων Λ αὐτῷ
scripsi: αὐ- Γ **a** συνεκινδύνευσεν ***** Θ **21** 1 Εἰ μὲν] ὅ (sic) μὲν Π εἰς] εἰς Π
2 Ἑλένης] ἐ- ΘΛΠ ἔπαινος om. N 3 ἐστίν ΓΔ^{ac} **c**: ἐστί Δ^{pc}: comp. Λ: om. Θ τῶν ἄλλων
μὲν **c** εὐδοκ*μησάντων Γ^{ac}, ι Γ^{2pc} εὐρήσομεν] εὐ- Π 3-4 τὸν μὲν ... τὸν δὲ ... τὸν δ' Γ^{2pc}
a: τοὺς μὲν ... τοὺς δὲ ... τοὺς δ' Γ^{ac} 4 ἀπεστερημένον Γ^{2pc} Θ^{1pc} **b**: -νους Γ^{ac}: -ων Θ^{ac}

τοῦτον δὲ μόνον οὐδ' ἐνὸς ἐνδεᾶ γενόμενον, ἀλλὰ παντελῆ τὴν ἀρετὴν κτησάμενον. **22** Δοκεῖ δέ μοι πρέπειν περὶ αὐτοῦ καὶ διὰ μακροτέρων εἰπεῖν· ἡγοῦμαι γὰρ ταύτην μεγίστην εἶναι πίστιν τοῖς βουλομένοις Ἑλένην ἐπαινεῖν, ἐὰν ἐπιδείξωμεν τοὺς ἀγαπήσαντας καὶ θαυμάσαντας ἐκείνην αὐτοὺς τῶν ἄλλων θαυμαστοτέρους ὄντας. Ὅσα μὲν γὰρ ἐφ' ἡμῶν γέγονεν, εἰκότως ἂν ταῖς δόξαις ταῖς ἡμετέραις αὐτῶν διακρίνομεν, περὶ δὲ τῶν οὕτω παλαιῶν προσήκει τοῖς κατ' ἐκείνον τὸν χρόνον εὖ φρονήσασιν ὁμοιοῦντας ἡμᾶς φαίνεσθαι.

23 Κάλλιστον μὲν οὖν ἔχω περὶ Θησέως τοῦτ' εἰπεῖν, ὅτι κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον Ἡρακλεῖ γενόμενος ἐνάμιλλον τὴν αὐτοῦ δόξαν πρὸς τὴν ἐκείνου κατέστησεν. Οὐ γὰρ μόνον τοῖς ὅπλοις ἐκοσμήσαντο παραπλησίους, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἐπιτηδεύμασιν ἐχρήσαντο τοῖς αὐτοῖς, πρέποντα τῇ συγγενείᾳ ποιοῦντες. Ἐξ ἀδελφῶν γὰρ γεγονότες, ὁ μὲν ἐκ Διός, ὁ δ' ἐκ Ποσειδῶνος, ἀδελφὰς καὶ τὰς ἐπιθυμίας ἔσχον. Μόνοι γὰρ οὗτοι τῶν προγεγενημένων ὑπὲρ τοῦ βίου

π2 (23 6 γ]ἀρ οὗτοι –); Γ (Δ) Θ Λ Π Ν S Auct (22 1 καὶ διὰ μακροτέρων –)

23 5 Ἐξ ἀδελφῶν – 6 ἔσχον imitatus est [Nicol.] *Prog.* p. 355.25-26 Walz

5 οὐδ' ἐνὸς conī. Benseler, *Orationes*, I, p. xxxix : οὐδενὸς Γ Θ Ν : οὐθ' ἐνὸς Λ : οὐθενὸς Π S ἐνδεᾶ Γ Λ : ἐνδεῆ Θ c **22** 1 πρέπειν om. a δια (sine acc.) NS 2 Ἑλένην] ἐ- Θ Λ Π 3 ἐὰν scripsi : ἦν Γ a θαυμάσαντες Π 6 τὸν om. N εὐφρονήσασιν Λ ὁμοιοῦντας Γ Θ Λ Π^c N^{1 2sl} S Auct : ὁμοιοῦντας Π^{ac} : ὁμοιοῦντας N^{it} **23** 1 καλλίστων Γ^{ac}, corr. Γ[?] ἔχω post εἰπεῖν scr. Λ Θησέως] -ησ- Γ^{2ras} : [Γ^{ac}] τοῦτο Θ 2 Ἡρακλεῖ] ἦ- Π ἐνάμιλλον Γ Δ^{it} : ἐφ- Δ^{1sl} a αὐτοῦ conī. Bekker¹, p. 284 = Bekker², p. 235 : αὐ- Γ : ἐαυ- a 3 κατέστησαν Θ post ἐκοσμήσαντο add. τοῖς αὐτοῖς S^{ac} (ex lin. seq. ἐχρήσαντο τοῖς αὐτοῖς), del. S[?] παραπλησίως a 4 ἐπιτηδεύμασι S 5 γὰρ] δὲ Λ, cf. [Nicol.] (ἀδελφοὶ δὲ γεγονότες) γεγονότες Γ Θ Λ Π Ν S [Nicol.] : -τε Auct δὲ a ἐκ² bis scr. Θ^{ac}, prius del. Θ^{2?} 6 ἔσχον Γ Θ Λ [Nicol.] : εἶχον Π Ν^{1pc} S Auct : ἔχων N^{ac} οὗτοι et π2] ut ex corr. Auct¹

τοῦ τῶν ἀνθρώπων ἀθληταὶ κατέστησαν. **24** Συνέβη δὲ τὸν μὲν ὀνομαστοτέρους καὶ μείζους, τὸν δ' ὠφελιμωτέρους καὶ τοῖς Ἑλλησιν οἰκειοτέρους ποιήσασθαι τοὺς κινδύνους. Τῷ μὲν γὰρ Εὐρυσθεὺς προσέταπτεν τάς τε βοῦς τὰς ἐκ τῆς Ἐρυθθείας ἀγαγεῖν καὶ τὰ μῆλα τὰ τῶν Ἑσπερίδων ἐνεγκεῖν καὶ τὸν Κέρβερον ἀναγαγεῖν καὶ τοιούτους ἄλλους πόνους, ἐξ ὧν ἔμελλεν οὐ τοὺς ἄλλους ὠφελῆσειν ἀλλ' αὐτὸς κινδυνεύσειν. **25** ὁ δ' αὐτὸς αὐτοῦ κύριος ὧν τούτους προηρεῖτο τῶν ἀγῶνων, ἐξ ὧν ἔμελλεν ἢ τῶν Ἑλλήνων ἢ τῆς αὐτοῦ πατρίδος εὐεργέτης γενήσεσθαι. Καὶ τὸν τε ταῦρον τὸν ἀνεθέντα μὲν ὑπὸ Ποσειδῶνος, τὴν δὲ χώραν λυμαινόμενον, ὃν πάντες οὐκ ἐτόλμων ὑπομένειν, μόνος χειρωσάμενος μεγάλου φόβου καὶ πολλῆς ἀπορίας τοὺς οἰκοῦντας τὴν πόλιν ἀπήλλαξεν. **26** καὶ μετὰ ταῦτα Λαπίθαις σύμμαχος γενόμενος καὶ στρατευσάμενος

π2 (– 24 3 κινδύνους); Γ (Δ) Θ Λ Π Ν Σ Auct

7 τοῦ τῶν Γ^{2pc} : τούτων Γ^{ac} (vid.) : τουτων π2 : τῶν **a** κατέστησαν π2 Γ **b** : γεγόνασι Θ **24**
 1 δὲ om. π2 1-3 τὸν μὲν ὀνομαστοτέρους – τοὺς κινδύνους et π2] τὸν μὲν τοῖς ἔλλησι[ν]
 οἰκειοτέρους καὶ ὠφελιμωτέρους τοὺς κινδύ[νους] πο[ιήσα]σθαι, τὸν δὲ ὀνομαστοτέρ[ους] (om.
 καὶ μείζους) Auct 2 δ' π2 Γ : δὲ **a** ὠφελιμωτατου π2 καὶ τοῖς ἔλλησιν οἰκειοτέρους
 π2 Γ **a** : om. Δ 3 Τῷ] τῷ* Γ : τῷ **a** προσέταπτεν Γ **c** : -ταπτε Δ Θ Λ 3-4 ἐκ τῆς ἐρυθθείας Γ
 : ἐκ τῆς ἐρυθθείας Δ : ἐξ ἐρυθθείας **a** 4 ἀγαγεῖν Θ Λ Π Ν Σ Auct : ἀναγαγεῖν Ν^{1sl} (ex lin. seq.
 Κέρβερον ἀναγαγεῖν), sed postea del. : ἄγειν Γ τὰ² om. **a** Ἑσπερίδων] ἐ- Π 5 πόνους
 ἄλλους **a** ἔμελλεν Θ^{2pc} **c** : ἔμελλεν Γ Λ : ἔμελλον Θ^{ac} 6 ὠφελῆσειν Γ (ὠφελῆσειν*) Δ^{1pc} Θ
c : ὠφελῆσεις Δ^{ac} : ὠφελεῖν Λ κινδυνεύειν S^{it}, σ S^{1sl} **25** 1 αὐτοῦ Γ Δ^{pc} Θ Auct : αὐ- Δ^{ac} Λ Π Ν Σ
 2 προηρεῖτο Γ Θ Π Ν Σ (-η- Γ Π Ν Σ) : -ήρητο Λ : -ειρήτο Auct ἐξ ὧν] ἐξῶν Π ἔμελλεν **a** :
 ἔμελλεν Γ^{ac} Δ^{1yp} : ἔπλιζεν Γ^{1img} (litt. unc.) Δ^{it} εαυτοῦ **a** 3 γενήσεσθαι Γ : νομισθήσεσθαι **a**
 Καὶ om. Auct ἀνεθέντα Γ Λ Π Ν Σ : ἀναίρεθέντα Θ : ἀναθέντα Auct 4 τὴν δὲ] τὴν τε Auct
 πάντες Γ **a** : ἅπαντες coní. Münscher, *Quaestiones*, p. 30 5 πολλῆς Γ : μεγάλης **a** πάντας τοὺς
 οἰκοῦντας **a** (-ού- Π) 6 ἀπήλλαξεν Γ Auct : -ξε Θ Λ Π Ν Σ **26** 1 γενόμενος** Π καὶ² Γ^{2sl}
a : om. Γ^{it}, nescio an recte

ἐπὶ Κενταύρους τοὺς διφυεῖς, οἳ καὶ τάχει καὶ ρώμῃ καὶ τόλμῃ διενεγκόντες τὰς μὲν ἐπόρθουν, τὰς δ' ἔμελλον, ταῖς δ' ἠπείλουν τῶν πόλεων, τούτους μάχην νικήσας εὐθύς μὲν αὐτῶν τὴν ὕβριν ἔπαυσεν, οὐ πολλῶ δ' ὕστερον καὶ τὸ γένος ἐξ ἀνθρώπων ἠφάνισεν. **27** Περὶ δὲ τοὺς αὐτοὺς χρόνους τὸ τέρας τὸ τραφὲν μὲν ἐν Κρήτῃ, γενόμενον δ' ἐκ Πασιφάης τῆς Ἥλιου θυγατρὸς, ᾧ κατὰ μαντείαν δασμὸν τῆς πόλεως δις ἑπτὰ παῖδας ἀποστελλούσης, ἰδὼν αὐτοὺς ἀγομένους καὶ πανδημεὶ προπεμπομένους ἐπὶ θάνατον ἄνομον καὶ προὔπτον καὶ πενθουμένους ἔτι ζῶντας, οὕτως ἠγανάκτησεν, ὥσθ' ἠγήσατο κρεῖττον εἶναι τεθνάναι μᾶλλον ἢ ζῆν ἄρχων τῆς πόλεως τῆς οὕτως οἰκτρὸν τοῖς ἐχθροῖς φόρον ὑποτελεῖν ἠναγκασμένης. **28** Σύμπλους δὲ γενόμενος καὶ κρατήσας φύσεως ἐξ ἀνδρὸς μὲν καὶ ταύρου μεμειγμένης, τὴν δ' ἰσχὺν ἐχούσης, οἷαν προσήκει τὴν ἐκ τοιούτων σωμάτων συγκειμένην, τοὺς μὲν παῖδας διασώσας τοῖς γονεῦσιν ἀπέδωκεν, τὴν δὲ πόλιν οὕτως ἀνόμου καὶ δεινοῦ καὶ δυσάπαλλάκτου

π2 (26 2 δι]ενεγκόν[τεc – 5 ἠφά[νισεν); Γ (Δ) Θ Λ Π Ν S Auct

2 καὶ τάχει καὶ ρώμῃ καὶ τόλμῃ Γ^{5pc} Λ : καὶ τάχει καὶ τόλμῃ καὶ ρώμῃ Θ : καὶ τάχει καὶ ρώμῃ Γ^{1 vel 2 pc} c : τάχει καὶ ρώμῃ Γ^{ac} 3 ἐπόρθουν τὰς π2 (επορθου]γ [τ]ac) Γ Θ Λ Π S Auct : ἐπόρθουτὰς (sic) N τὰς δ' π2 Γ : τὰς δὲ a ἔμελλον a : ἦ- π2 Γ δ' ἠπείλουν Γ : δὲ ἦ. a : [π2] 4 ὕστερον π2 a : ὕ. χρόνω Γ καὶ π2 : om. Γ a 5 ἠφάνισεν Γ Auct^{ac} : ἠφάνισε Δ (ἢ ex corr. Δ¹) Θ Λ Π Ν S Auct^{pc} (alia m.) : ἠφᾶ[π2 27 1 δὲ om. a τὸ τέρας om. Θ 2 ἐν om. Π^{it}, add. Π^{isl} κρίτη Λ^{ac}, corr. Λ² γενόμενον] τεμενον Γ^{ac}, corr. Γ² δ' Γ Θ^{2pc} : δὲ b : om. Θ^{ac} ᾧ κατὰ om. Auct (spatium vacuum reliquit) 3 ἑπτὰ] ἐ- Π ἀποστελούσης Π^{it}, λ Π^{isl} ἰδὼν] -ὦν Π 4 πάνδημον Λ προὔπτρον Λ^{ac}, corr. Λ² 5 τεθνάναι] -ᾶ- Λ S Auct, -ᾶ- (sic) N 6 ἄρχων Γ^{it} : αἰσχροῦς ἄρχων Γ^{2mg Δ^{1pc}} a (αἰς S^{pc} alia m.) : αἰσχροῦς Δ^{ac} πόλεως] πόλεου (sic) N τῆς²] τοῖς N^{ac}, corr. N^{1?} οἰκτρὸν] οἰχθρὸν (sic) N φόρον Auct ὑποθελεῖν N^{ac}, corr. N² (rubr.) 28 2 μεμειγμένης conī. Drerup, *Opera*, p. 71 : μεμειγμένης Γ Θ Λ Π Ν S Auct^{1pc} : γενομένης Auct^{ac} δὲ Θ ἰσχὺν] i ex corr. S οἷαν Γ Δ^{pc} Θ c : οἷαν Δ^{ac} Λ προσήκει* Γ 3 ἐκ σωμάτων τοιούτων a (ἐκ τῶν σ. τ. N^{ac}, corr. N²) συγκειμένην S γονεῦσιν] -εὔ- Π 4 ἀπέδωκεν Γ Λ : -κε Θ c δυσάπαλλάκτου Γ^{5pc} Θ Λ Ν S Auct : δυσάπαλλάκτον Π : δυσάπαλλάκτου Γ^{ac}

προστάγματος ἡλευθέρωσεν.

29 Ἀπορῶ δ' ὅ τι χρήσωμαι τοῖς ἐπιλοίοις· ἐπιστὰς γὰρ ἐπὶ τὰ Θησέως ἔργα καὶ λέγειν ἀρξάμενος περὶ αὐτῶν, ὀκνῶ μὲν μεταξὺ παύσασθαι καὶ παραλιπεῖν τὴν τε Σκίρωνος καὶ Κερκύονος καὶ τῶν ἄλλων τῶν τοιούτων παρανομίαν, πρὸς οὓς ἀνταγωνιστὴς γενόμενος ἐκεῖνος πολλῶν καὶ μεγάλων συμφορῶν τοὺς Ἕλληνας ἀπήλλαξεν· αἰσθάνομαι δ' ἑμαυτὸν ἔξω φερόμενον τῶν καιρῶν καὶ δέδοικα, μὴ τισὶ δόξω περὶ τούτου μᾶλλον σπουδάζειν ἢ περὶ ἧς τὴν ἀρχὴν ὑπεθέμην. **30** Ἐξ ἀμφοτέρων οὖν τούτων αἰροῦμαι τὰ μὲν πλεῖστα παραλιπεῖν διὰ τοὺς δυσκόλως ἀκροωμένους, περὶ δὲ τῶν ἄλλων, ὡς ἂν δύνωμαι, συντομώτατα διελθεῖν, ἵνα τὰ μὲν ἐκείνοις, τὰ δ' ἑμαυτῷ χαρίσωμαι, καὶ μὴ παντάπασιν ἠττηθῶ τῶν εἰθισμένων φθονεῖν καὶ τοῖς λεγομένοις ἅπασιν ἐπιτιμᾶν.

31 Τὴν μὲν οὖν ἀνδρείαν ἐν τούτοις ἐπεδείξατο τοῖς ἔργοις, ἐν οἷς αὐτὸς καθ' αὐτὸν ἐκινδύνευσεν, τὴν δ' ἐπιστήμην, ἣν εἶχε πρὸς τὸν πόλεμον, ἐν ταῖς μάχαις, ἐν αἷς μεθ' ὅλης τῆς πόλεως ἠγωνίσαστο, τὴν δ' εὐσέβειαν τὴν πρὸς τοὺς

Γ (Δ) Θ Λ Π Ν Σ Auct

5 προσταγματος Λ **29** 1 δ' Γ Ν Auct : δὲ Θ Λ Π Σ χρήσωμαι Γ Δ^{ac} : -σο- Δ^{pc} (alia m. vid.)
a 2 ἀρξάμενος] ἄρξομαι Auct καὶ² om. **c** 3 παραλιπεῖν Γ Θ Λ Π Ν^{is} : -λειπεῖν Auct :
 -λιπῶν Ν^{1sl} τε om. **a** σκίρωνος Γ Θ Λ^{ac} Auct : -εἰ- Λ^{2pc} Π Ν Σ 5 Ἕλληνας] ἔ- Π ἀπήλλαξεν
 Π^{it}, λ Π^{1sl} δὲ Θ φαιρόμενον Ν^{it}, ε Ν^{1sl} 6 τισὶ Γ^{pc} **a** : τισὶν Γ^{ac} **30** 1 οὖν] μὲν οὖν Auct
 αἰροῦμαι] αἰ- S 2 παραλειπεῖν Auct 3 τὰ δ'] τὰ δ' Λ 4 παντάπασιν (sic) S ἠττηθῶ
 (sic) Ν 5 ἐπιτιμᾶν Auct **31** 1 ἐπεδείξατο] ἐπέδειξατο (sic) S 1-2 αὐτὸς καθ' αὐτὸν
 ἐκινδύνευσεν Γ Δ Θ Λ (-σε Δ Θ Λ) : ἐκινδύνευσεν αὐτὸς καθ' αὐτόν **c** (αὐτοσ sine acc. S, καθ' αὐτόν
 Π Σ, καθ' αὐτόν Ν) 2 δὲ Θ εἶχε Δ **a** : εἶχεν Γ 3 ἐν αἷς] ἐν del. Blass, *Orationes*, I, p. LI
 μεθ' ὅλης] μεθόλης Π

θεοὺς ἔν τε ταῖς Ἰδράστου καὶ ταῖς τῶν παίδων τῶν Ἰρακλέους ἱκετείας –
 τοὺς μὲν γὰρ μάχη νικήσας Πελοποννησίους διέσωσεν, τῷ δὲ τοὺς ὑπὸ τῇ
 Καδμείᾳ τελευτήσαντας βία Θηβαίων θάψαι παρέδωκεν – τὴν δ' ἄλλην
 ἀρετὴν καὶ σωφροσύνην ἔν τε τοῖς προειρημένοις καὶ μάλιστα ἔν οἷς τὴν πόλιν
 διώκησεν. **32** Ὁρῶν γὰρ τοὺς βία τῶν πολιτῶν ἄρχειν ζητοῦντας ἑτέροις
 δουλεύοντας καὶ τοὺς ἐπικίνδυνον τὸν βίον τοῖς ἄλλοις καθιστάντας αὐτοὺς
 περιδεῶς ζῶντας καὶ πολεμεῖν ἀναγκαζομένους μετὰ μὲν τῶν πολιτῶν πρὸς τοὺς
 πολεμίους, μετ' ἄλλων δὲ τινῶν πρὸς τοὺς συμπολιτευομένους, **33** ἔτι δὲ
 συλῶντας μὲν τὰ τῶν θεῶν, ἀποκτείνοντας δὲ τοὺς βελτίστους τῶν πολιτῶν,
 ἀπιστοῦντας δὲ τοῖς οἰκειοτάτοις, οὐδὲν δὲ ῥαθυμότερον ζῶντας τῶν ἐπὶ θανάτῳ
 συνειλημμένων, ἀλλὰ τὰ μὲν ἔξω ζηλουμένους, αὐτοὺς δὲ παρ' αὐτοῖς μᾶλλον
 τῶν ἄλλων λυπομένους **34** – τί γὰρ ἐστὶν ἄλγιον ἢ ζῆν ἀεὶ δεδιότα, μή τις

Γ(Δ)ΘΛΠNS Auct

33 3 ἀπιστοῦντας – οἰκειοτάτοις AB p. 121.26

4 ἔν τε ταῖς] ἐν τεταῖς N τῶν² om. Auct ἱκετείας S 5 πελοποννησίους ΛSAuct
 : -ποννησίους ΓΘΠ : -ποννησίους N διέσωσεν ΓΠNS : -σε ΔΘΛAuct 5-6 τῇ καδμείᾳ Γ :
 τὴν καδμείαν ΘΛΠSAuct : τὴν καδμείων N 6 θάψαι Auct παρέδωκεν Γ^{ac} Θ^{ac vel pc} : -κε Γ^{5pc}
 Θ^{pc vel ac} **b** δ' Γ **c** : δὲ ΘΛ 7 καὶ σωφροσύνην Γ : κ. τὴν σ. **a** : del. Kayser, p. 373 ἔν τε τοῖς]
 ἐν τε τοῖς N προειρημένοις] προειρ- Π μάλιστα **a** 8 διώκησεν Γ^{it} Δ^{pc} (alia m.) ΘΛΠN
 : διώκισεν S : διώκησμεν Auct : διέσωσεν (ex **31** 5) Γ^{img} (litt. unc.) Δ^{ac} **32** 1 ἄρχειν ζητοῦντας
 ΘΛΠS : ἀρχὴν ζητοῦντας N : ζητοῦντας ἄρχειν Γ : ἄρχειν (om. ζητοῦντας) Auct ἑτέροις] ἐ- Π
 3 τῶν πολιτῶν] τῆς πόλεως **b** 4 πολεμίους] ἐπιστρατευομένους Λ μετὰ δ' ἄλλων τινῶν Γ
 συμπολιτευομένους S **33** 2 ἀποκτείνοντας Γ Auct : -κτείνοντας ΘΛ : -κτινόντας ΠS : -κτινόντας
 N 3 ἀπιστοῦντας δὲ] δὲ om. ΠAB οἰκειοτάτοις ΓΘΛΠNS AB : οἰκειοτάτοις (sic) Auct 3-
 4 τῶν ἐπὶ θανάτῳ συνειλημμένων om. Auct 4 μὲν om. **a** αὐτοῖς Ξ Laur.58.14 Leid Par.2991
 Ricc Med. : αὐτοῖς ΓΘΛΠNS : αὐτοὺς Auct **34** 1 ἄργιον N^{ac}, corr. N^l (dolentius s.l.) ἀεὶ Γ^{5sl}
a : om. Γ^{it} δεδιότα S

αὐτὸν τῶν παρεστώτων ἀποκτείνῃ, καὶ μηδὲν ἦττον φοβούμενον τοὺς φυλάττοντας ἢ τοὺς ἐπιβουλεύοντας; – τούτων ἀπάντων καταφρονήσας καὶ νομίσας οὐκ ἄρχοντας, ἀλλὰ νοσήματα τῶν πόλεων εἶναι τοὺς τοιούτους, ἐπέδειξεν ὅτι ῥῥιδίον ἐστὶν ἅμα τυραννεῖν καὶ μηδὲν χεῖρον διακεῖσθαι τῶν ἐξ ἴσου πολιτευομένων.

35 Καὶ πρῶτον μὲν τὴν πόλιν σποράδην καὶ κατὰ κώμας οἰκοῦσαν εἰς ταῦτο συναγαγὼν τηλικαύτην ἐποίησεν, ὥστ' ἔτι καὶ νῦν ἀπ' ἐκείνου τοῦ χρόνου μεγίστην τῶν Ἑλληνίδων εἶναι· μετὰ δὲ ταῦτα, κοινὴν τὴν πατρίδα καταστήσας καὶ τὰς ψυχὰς τῶν συμπολιτευομένων ἐλευθερώσας, ἐξ ἴσου τὴν ἄμιλλαν αὐτοῖς περὶ τῆς ἀρετῆς ἐποίησεν, πιστεύων μὲν ὁμοίως αὐτῶν προέξειν ἀσκούντων ὥσπερ ἀμελούντων, εἰδὼς δὲ τὰς τιμὰς ἡδίους οὕσας τὰς παρὰ τῶν μέγα φρονούντων ἢ τὰς παρὰ τῶν δουλευόντων. **36** Τοσοῦτου δ' ἐδέησεν ἀκόντων τι ποιεῖν τῶν πολιτῶν, ὥσθ' ὁ μὲν τὸν δῆμον καθίστη κύριον τῆς πολιτείας, οἱ δὲ μόνον αὐτὸν ἄρχειν ἡξίου, ἡγούμενοι πιστοτέραν καὶ κοινοτέραν εἶναι τὴν

Γ (Δ) Θ Λ Π Ν Σ Αuct

35 1 πρῶτον μὲν – 2 συναγαγὼν imitatus est Them. Or. 26.318c8-d1

2 αὐτὸν conī. Benseler, *Orationes*, I, p. xxxii : αὐτὸν Γ Θ Λ : αὐτῶν c παρεστώτων Γ Λ Π Ν Αuct : -εστότων S : -εστηκότων Θ ἀποκτείνῃ Γ Δ^{pc} Θ Λ Π Ν^{sl} Σ Αuct : -κτείνει Δ^{ac} : -κτίνη Ν^{it} φυλάσσοντας Θ 3 οὐχ Ν^{it}, κ Ν^{sl} 4 νοσήματα] νόσημα Θ τοιούτους] τούτους Ν^{it}, οἱ Ν^{sl} ἐπέδειξεν Γ^{it} Π : ἀπ- Γ^{sl} Θ Λ Ν Σ Αuct ῥῥιδίον Γ (ῥάιδ-) Αuct (ῥάδ-) : ῥῥόν Θ Λ Π Ν Σ 5 χεῖρον Γ^{it} Δ^{lyp} a : ἦττον Γ^{img} (litt. unc.) Δ^{it} ἐξ ἴσου Γ Λ Αuct : ἐξίσου Θ Π Ν Σ **35** 1 καὶ² om. Αuct οἰκοῦσαν Γ^{it} b Them. : οἰκουμένην Γ^{sl} Θ ταῦτὸν a, nescio an recte 2 συναγαγὼν] -ῶν Π 3 Ἑλληνίδων Γ Θ Λ Ν^{3pc} : Ἑλληνικῶν Αuct^{it} : Ἑλλήνων Π Ν^{ac} Σ Αuct^{lyp} κοινὴν] καίνην (sic) Π 4 καὶ Γ Δ^{ac} a : τε Δ^{pc} (vid.) ἐξ ἴσου Γ Λ (ἴ ex corr.) Ν : ἐξίσου Δ Θ Π Σ Αuct ἄμιλλαν Γ Δ^{pc} (alia m.) Θ Ν Σ : ἄ- Δ^{ac} Λ Π Αuct αὐτοῖς] αὐτῆς S^{ac}, corr. S^{1?} 5 τὴν ἀρετὴν a ἐποίησεν Γ^{ac} : -σε Γ^{5pc} a αὐτῶν Γ Θ Π Ν^{ac} Σ Αuct : αὐτῶ Λ Ν^{pc} προέξειν] πράξεις Αuct ἀσκούντων* Γ 6 τιμὰς] τινὰς Αuct ἡδίους Γ^{pc} Θ Λ : ἡδείους Γ^{ac} c 6-7 μεγαφρονούντων S **36** 1 τοσοῦτου δ' Γ^{ac} : τοσοῦτου Γ^{5pc} : τοσοῦτων Θ : τοσοῦτον b 2 ὁ* Γ τὸν] τοῦ Αuct^{ac}, corr. Αuct^l inter scrib. καθίστα Θ πολιτείας Αuct

ἐκείνου μοναρχίαν τῆς αὐτῶν δημοκρατίας. Οὐ γὰρ, ὡσπερ ἕτεροι, τοὺς μὲν πόνους ἄλλοις προσέταττεν, τῶν δ' ἡδονῶν αὐτὸς μόνος ἀπέλαυεν, ἀλλὰ τοὺς μὲν κινδύνους ἰδίους ἐποιεῖτο, τὰς δ' ὠφελείας ἅπασιν εἰς τὸ κοινὸν ἀπεδίδου.

37 Καὶ γὰρ τοι διετέλεσε τὸν βίον οὐκ ἐπιβουλευόμενος, ἀλλ' ἀγαπώμενος, οὐδ' ἐπακτῶ δυνάμει τὴν ἀρχὴν διαφυλάττων, ἀλλὰ τῇ τῶν πολιτῶν εὐνοίᾳ δορυφορούμενος, τῇ μὲν ἐξουσίᾳ τυραννῶν, ταῖς δ' εὐεργεσίαις δημαγωγῶν· οὕτω γὰρ νομίμως καὶ καλῶς διώκει τὴν πόλιν, ὥστ' ἔτι καὶ νῦν ἵχνος τῆς ἐκείνου πραότητος ἐν τοῖς ἥθεσιν ἡμῶν καταλελειφθαι.

38 Τὴν δὴ γεννηθεῖσαν μὲν ὑπὸ Διὸς, κρατήσασαν δὲ τοιαύτης ἀρετῆς καὶ σωφροσύνης, πῶς οὐκ ἐπαινεῖν χρή καὶ τιμᾶν καὶ νομίζειν πολὺ τῶν πρόποτε γενομένων διενεγκεῖν; Οὐ γὰρ δὴ μάρτυρά γε πιστότερον οὐδὲ κριτὴν ἰκανώτερον ἔξομεν ἐπαγαγέσθαι περὶ τῶν Ἑλένη προσόντων ἀγαθῶν τῆς Θησέως διανοίας. Ἴνα δὲ μὴ δοκῶ δι' ἀπορίαν περὶ τὸν αὐτὸν τόπον διατρίβειν,

Γ (Δ) Θ Λ Π Ν Σ Αuct

38 5 Ἴνα δὲ – 7 διελεθῆιν imitatus est [Luc.] *Charid.* 19 (p. 399.21-22)

4 αὐτῶν Γ : αὐ- Δ **a** δημοκρατίας Γ^{2pc} Θ **c** (δ' ἡμ- sic Π) : δημοκρατείας Γ^{ac} Λ 5 προσέταττεν ΓΔ^{sl} : -τατεν Δ^{it} : -ταττε **a** μόνον Ν ἀπέλαυεν Γ ΘΛΝ^{3pc} : ἀπήλαυεν ΠΝ^{1pc} S^{pc} : ἀπόλαυεν Ν^{ac} : ἀπήλαβεν S^{ac} : ἀπέλαβεν Auct^{it} : ἀπελάμβανεν Auct^{1?mg} 6 τὸ] τὸν Π **37** 1 τοι] τι Π^{it}, ο Π^{1sl} διετέλεσε Γ^{5pc} Δ^{pc} **a** : -σεν Γ^{ac} Δ^{ac} ἀλλ' Γ ΘΛΑuct : ἀλλὰ ΠΝΣ 2 οὐδ' Γ Λ : οὐδὲ Θ **c** ἐπακτῶ Γ (-ῶι, -ῶ- rescr. Γ²) Δ^{it} : ἐπεισάκτω Δ^{mg} (alia m.) ΘΛΠΝΣAuct^{pc} (alia m.) : ἐπισάκτω Auct^{ac} 3 δ' Γ Ν : δὲ ΘΛΠΣAuct 4 νομίμεν (sic) Auct^{ac}, corr. Auct¹ 4-5 ἵχνος – ἡμῶν κατα om. **c** (add. Ν^{3mg}) 4 τῆς] τῶν fort. Δ^{ac}, corr. Δ¹ inter scrib. 5 ἥθεσι Ν^{3mg} **38** 1 δὴ Γ ΛΠΝ^{3sl} SAuct : δὲ ΘΝ^{it} κρατήσασαν bis scr. Auct^{1ac}, prius del. alia m. 2 τιμῶν Auct πολὺ om. Ν 4 ἰκανώτερον Γ ΘΝAuct : -νότ- Λ : ἰ- ΠΣ ἔξομεν Γ **b** (ἔ- Π) : ἔξωμεν Θ^{ac} : ἔξω μὲν Θ^{2pc} Ἑλένη] ἐ- ΘΛ ἀγαθῶν om. **c** (add. Ν^{3sl}) τῆς] τοῦ Auct^{it} : τῆς τοῦ Auct^{sl} (alia m.) 5 θ*σέως Γ^{ac}, -η- Γ^{2pc} δι' ἀπορίαν περὶ τὸν αὐτὸν τόπον Γ, cf. [Luc.] (ἀπορία ... περὶ ταῦτα [coni. Guyet : ταῦτα codd.] διατρίβειν) : περὶ τὸν αὐτὸν τόπον δι' ἀπορίαν **a** διατρίβειν Γ Θ^{2pc} **b** [Luc.] : δὴ τρίβειν Θ^{ac}

μηδ' ἄνδρὸς ἐνὸς δόξῃ καταχρώμενος ἐπαινεῖν αὐτήν, βούλομαι καὶ περὶ τῶν ἐχομένων διελεῖν.

39 Μετὰ γὰρ τὴν Θησέως εἰς Ἴαιδου κατάβασιν, ἐπανελθούσης αὐτῆς εἰς Λακεδαίμονα καὶ πρὸς τὸ μνηστεύεσθαι λαβούσης ἡλικίαν, ἅπαντες οἱ βασιλεύοντες καὶ δυναστεύοντες τὴν αὐτὴν γνώμην ἔσχον περὶ αὐτῆς· ἐξὸν γὰρ αὐτοῖς λαμβάνειν ἐν ταῖς αὐτῶν πόλεσι γυναικας τὰς πρωτεύουσας, ὑπεριδόντες τοὺς οἴκοι γάμους ἤλθον ἐκείνην μνηστεύσοντες. **40** Οὕτω δὲ κεκριμένου τοῦ μέλλοντος αὐτῇ συνοικήσειν, ἀλλ' ἔτι κοινῆς τῆς τύχης οὔσης, οὕτω πρόδηλος ἦν ἅπασιν ἐσομένη περιμάχητος, ὥστε συνελθόντες πίστεις ἔδοσαν ἀλλήλοις ἢ μὴν βοηθήσειν, εἴ τις ἀποστεροίη τὸν ἀξιωθέντα λαβεῖν αὐτήν, νομίζων

Γ (Δ) Θ Λ Π Ν S Auct

39 1 ἐπανελθούσης – **43** 4 ἀξιωθήσεσθαι imitatus est [Luc.] *Charid.* 17 (p. 398.12-30)

6 μηδ' Γ Π NS : μη δ' Θ Λ Auct ἐνὸς] ἐ- Π δόξῃ Auct : δόξῃ Γ : δόξῃ Θ Λ Π NS 7
 διελεῖν N^{it et 1mg} **39** 1 μετὰ Γ Θ Λ Π N^{3s1} SAuct : κατὰ N^{it} Ἰαιδου Γ : Ἰαιδου Auct : Ἰαιδου Θ Λ Π NS
 ἐπανελθούσης Γ Θ Λ Π NS^{pc} (alia m.) Auct, cf. [Luc.] (ἐπανελθούσαν) : ἐπαλθούσης S^{ac} αὐτῆς]
 αὐτῆς conī. Sauppe, *Epist.*, p. 52/112 (coll. [Luc.] ἐπανελθούσαν δ' εἰς Ἴαργος αὐτῆς ἀποδημούντος
 αὐτοῦ) 2 πρὸς τὸ μνηστεύεσθαι del. Naber, *ad Isoc.*, p. 70 μνηστεύεσθαι a 3
 βασιλεύοντες Γ^{ac} (vid.) Θ, cf. [Luc.] (οἱ τῆς Ἑλλάδος βασιλεῖς, sine τότε) : τότε β. Γ^{2pc} b
 δυναστεύοντες Γ^{ac} : δ. ἐν ταῖς πόλεσι Γ^{5pc} Θ Λ Π S Auct (πόλεσιν S) : τότε δ. ἐν ταῖς πόλεσιν N τὴν
 om. N^{ac}, corr. N¹ inter scrib. ἔσχον] ἔχοντες Auct 4 αὐτοῖς scripsi, cf. [Luc.] (καίτοι γε ἔχοντες
 ... σφίσιν αὐτοῖς ἄγεσθαι γυναικας) : αὐ- Γ a αὐτῶν Auct : αὐ- Γ Θ Λ Π NS πόλεσι] εἰ ex
 corr. Auct πρωτεύουσας Γ^{2pc} Θ Λ NS Auct : προτ- Γ^{ac} Π ὑπεριδόντες Γ Θ Λ Π N^{pc} SAuct [Luc.]
 : ὑπεροιδόντες N^{ac} 5 οἴκοι] οἱ Γ^{2pc} : [Γ^{ac}] ἤλθον Γ : ἦ. ὡς a μνηστεύοντες Θ Auct **40**
 1 κεκριμένου Γ Δ^{1pc} (inter scrib.) Θ^{2pc} Λ Auct : -κριμμέ- Π NS : -κρυμμέ- Δ^{ac} Θ^{ac} 2 μέλλοντες N^{ac},
 corr. N¹ συνοικήσειν a 3 ἦν Π ἅπασιν Γ : πᾶσιν Δ : ἅπασιν τοῖς ἀνθρώποις Θ e : ἅπασιν
 ἀνθρώποις Λ περιμάχητος et [Luc.] περὶ μάχητος S^{ac}, corr. S² ὥστε] post ὡς incipit nova
 manus in Λ πίστεις Auct ἔδωσαν fort. Auct^{ac}, corr. Auct¹ inter scrib. 4 ἢ μὴν Γ Δ^{pc} Θ Π Auct
 [Luc.] : ἢ μὴν N : ἢ μὴν Δ^{ac} : ἢ μὴν Λ : ἢ μὲν S λαβεῖν [[λα]] αὐτήν S

ἕκαστος τὴν ἐπικουρίαν ταύτην αὐτῷ παρασκευάζειν. **41** Τῆς μὲν οὖν ἰδίας ἐλπίδος πλὴν ἑνὸς ἀνδρὸς ἅπαντες ἐψεύσθησαν, τῆς δὲ κοινῆς δόξης, ἧς ἔσχον περὶ ἐκείνης, οὐδεὶς αὐτῶν διήμαρτεν. Οὐ πολλοῦ γὰρ χρόνου διελθόντος, γενομένης ἐν θεοῖς περὶ κάλλους ἔριδος, ἧς Ἀλέξανδρος ὁ Πριάμου κατέστη κριτῆς, καὶ διδούσης Ἦρας μὲν ἀπάσης αὐτῷ τῆς Ἀσίας βασιλεύειν, Ἀθηναῖς δὲ κρατεῖν ἐν τοῖς πολέμοις, **42** Ἀφροδίτης δὲ τὸν γάμον τὸν Ἑλένης, τῶν μὲν σωμάτων οὐ δυνηθεῖς λαβεῖν διάγνωσιν, ἀλλ' ἠττηθεῖς τῆς τῶν θεῶν ὄψεως, τῶν δὲ δωρεῶν ἀναγκασθεῖς γενέσθαι κριτῆς, εἴλετο τὴν οἰκειότητα τὴν Ἑλένης ἀντὶ τῶν ἄλλων ἀπάντων, οὐ πρὸς τὰ ἡδονὰς ἀποβλέψας – καίτοι καὶ τοῦτο τοῖς εὐφρονοῦσι πολλῶν αἰρετώτερόν ἐστιν, ἀλλ' ὅμως οὐκ ἐπὶ τοῦθ' ὥρμησεν – **43** ἀλλ' ἐπεθύμησε Διὸς γενέσθαι κηδεστής, νομίζων πολὺ μείζω καὶ καλλίω

Γ (Δ) Θ Λ Π Ν Σ Auct

43 1 ἐπεθύμησε – κηδεστής [Aristid.] *Rh.* 164 (p. 62.1)

5 ἕκαστος] ἔ- Π τὴν ἐπικουρίαν ταύτην Γ : ταύτην τὴν ἐ. **a**, nescio an recte, cf. [Luc.] (ταύτην αὐτῷ τὴν συμμαχίαν) αὐτῷ ΓΔ^{pc} [Luc.] : αὐ- Δ^{ac} : ἐαυ- **a** **41** 1 ἰδίας et [Luc.] ἰ male scr., fort. voluit εἰ Auct 2 ἐνὸς] ἐ- Π ἧς Γ^{ac} (vid., ἡ*) : ἦν Γ^{2pc} **a** 3 ἐκείνοις S διήμαρτεν Γ Θ^{ac} **b** : -τε Θ^{pc} οὐ Γ **b** [Luc.] : οὐ om. Θ γὰρ Γ ΘΛ [Luc.] : om. **c** 4 γενομένης Γ, cf. [Luc.] (οὐ πολλῶ γὰρ ὕστερον ἔριδος γενομένης) : καὶ γενομένης **a** (-μένοις Π) θεοῖς Γ ΘΠ : θεαῖς ΛNSAuct [Luc.] 5 ἀπάσης] ἄ- Π αὐτῷ] μὲν (iterum) N, αὐτῷ deest etiam in [Luc.] (διδούσης Ἦρας μὲν τὴν τῆς Ἀσίας ἀρχὴν) τῆς Ἀσίας βασιλεύειν Γ : βασιλείαν τ. Ἀ. **a** 6 τοῖς om. **a** [Luc.] **42** 1 τὸν² Γ ΛΠNS : τῆς Θ : τὸν τῆς Auct, cf. [Luc.] (τὸν τῆς Ἑλένης γάμον) 2 διάγνωσιν Γ Θ^{2pc} (-αγνώ-) ΛNSAuct : δὴ γνώσιν Θ^{ac} : διάγων Π^{ac} : διάγωσιν Π^{pc} 3 ἀναγκασθεῖς Γ ΘΛΠNSAuct^{2sl} [Luc.] : ἀναγασθεῖς Auct^{ti} κριτῆς] κριτῆς Π εἴλετο] εἴ- ΠS τὴν² Γ : τῆς **a** (-ἦ- ex corr. Auct^l) 4 ἀποβλέψας] ἀποβλέπων **c** καὶ om. Λ 4-5 τοῖς εὐφρονοῦσι Δ ΘΛ : τοῖς εὐφρονοῦσιν Γ ΠS : τοῖς εὐφρονοῦσιν N : τῶν εὐφρονοῦντων Auct 5 αἰρετώτερόν] αἰ- S (vid.) Auct ἐπὶ τοῦθ' ἐπὶ θ' Λ^{ac}, corr. Λ⁴ **43** 1 τοῦ Διὸς ἐπεθύμησε κηδεστής γενέσθαι [Aristid.] ἐπεθύμησε Δ^{1pc} **a** [Aristid.] : -σεν ΓΔ^{ac} γενέσθαι Γ^{ti} [Aristid.] : γ. καὶ κληθῆναι Γ^{5mg}Δ **a** : cf. *Panath.* 72 καλλίω Γ^{5pc}Θ^{2pc} **b** : καλλείω Γ^{ac} : καλλίων Θ^{ac}

ταύτην εἶναι τὴν τιμὴν ἢ τὴν τῆς Ἀσίας βασιλείαν, καὶ μεγάλας μὲν ἀρχὰς καὶ δυναστείας καὶ φαύλοις ἀνθρώποις ποτὲ παραγενήσεσθαι, τοιαύτης δὲ γυναικὸς οὐδένα τῶν ἐπιγιγνομένων ἀξιωθήσεσθαι, πρὸς δὲ τούτοις οὐδὲν ἂν κτῆμα καταλιπεῖν κάλλιον τοῖς παισὶν ἢ παρασκευάσας αὐτοῖς ὅπως μὴ μόνον πρὸς πατρός, ἀλλὰ καὶ πρὸς μητρὸς ἀπὸ Διὸς ἔσονται γεγονότες. **44** Ἠπίστατο γὰρ τὰς μὲν ἄλλας εὐτυχίας ταχέως μεταπιπτούσας, τὴν δ' εὐγένειαν ἀεὶ τοῖς αὐτοῖς παραμένουσαν, ὥστε ταύτην μὲν τὴν αἵρεσιν ὑπὲρ ἅπαντος τοῦ γένους ἔσεσθαι, τὰς δ' ἐτέρας δωρεὰς ὑπὲρ τοῦ χρόνου μόνον τοῦ καθ' αὐτόν.

45 Τῶν μὲν οὖν εὖ φρονούντων οὐδεὶς ἂν τοῖς λογισμοῖς τούτοις ἐπιτιμήσειεν, τῶν δὲ μηδὲν πρὸ τοῦ πράγματος ἐνθυμουμένων, ἀλλὰ τὸ συμβαῖνον μόνον σκοπούντων ἤδη τινὲς ἐλοιδόρησαν αὐτόν, ὧν τὴν ἄνοιαν, ἐξ ὧν ἐβλασφήμησαν περὶ ἐκείνου, ῥάδιον ἅπασι καταμαθεῖν. **46** Πῶς γὰρ οὐ καταγέλαστον πεπόνθασιν, εἰ τὴν αὐτῶν φύσιν ἰκανωτέραν εἶναι νομίζουσιν

π3 (43 2 ἢ τὴν – 6 [πα]τ[ρό]ς, 45 4 κατα]μαθεῖν –); Γ (Δ) Θ Λ Π Ν S Auct

3 δυναστείας π3 (δυ[να]ς[τ]ε[ι]ας) Γ Θ Λ Π Ν S Auct^{1^{no} pc} (inter scrib.) : δειναστείας Auct^{1^{no} ac} : ἐξουσίας Auct^{it} καὶ π3 Γ b [Luc.] : om. Θ φαύλοις π3 Γ^{2pc} Θ Λ Π Ν^{1pc} S [Luc.] : φαύλους Γ^{ac} (vid.) N^{ac} παραγενήσεσθαι π3 a : παραγίγνεσθαι Γ, nescio an recte : γενέσθαι ἄν [Luc.] 4 οὐδένα Γ a [Luc.] : ο]υθενα π3 ἐπιγιγνομένων Γ [Luc.] : -γίνο- π3 a οὐδὲν Γ Θ^{2pc} b : οὐδένα Θ^{ac} : [π3] 4-5 κτῆμα κατα[λιπε]ιν καλλι]ον π3 : κτῆμα κάλλιον καταλιπεῖν Γ : κάλλιον κτῆμα καταλιπεῖν a 5 μὴ μόνον π3 (sp. rat.) Γ : καὶ a 6 ἀλλὰ om. a πρὸς om. c **44** 1 ἠπίστατο Π 2 μὲν om. Auct post ἄλλας redit manus principalis in Λ ταχέως Γ Δ^{it} Λ : εὐχερῶς Δ^{no} (alia m. vid.) Θ c δὲ a 3 ἅπαντας Θ^{ac}, corr. Θ² 4 δὲ Auct μόνον Γ^{ac} : -ου Γ^{2 vel 5pc} a αὐτόν Γ : ἑαυτόν Θ^{2pc} b : ἑαυτοῦ Θ^{ac} **45** 2 ἐπιτιμήσειεν Γ Λ^{ac} Π Ν^{pc} (alia m.) S (1 litt. exp. inter τι et μη) : ἐπιτιμήσειε Δ Θ Λ^{pc} : ἐπιθυμήσειεν N^{ac} : ἐπιτιμήσει Auct τῶν δὲ] τῶν μὲν δὲ N^{ac}, corr. N² ἐνθυμένων Π^{it}, μου Π^{sl} 3 μόνον Γ^{2pc} a : μόνο* Γ^{ac} (fort. μονοσκοπουμένων) σκοπουμένων Γ, nescio an recte **46** 2 καταγέλαστον π3 Γ : -στότατον a αὐτῶν π3 (αυ-) Γ Δ^{pc} (αὐ- Δ^{ac}) : ἑαυτῶν b : ἑαυτοῦ Θ φύσιν Γ^{it} Δ^{pc} (alia m.) a : ψυχὴν π3 Γ^{2^{no} ras} Δ^{ac} (vid.) : [Γ^{1^{no} pc}] ἰκανωτέραν π3 Γ Θ c : -vo- Λ εἶναι π3 Γ Λ : om. Θ c νομίζουσιν π3 Γ^{ac} : -σι Γ^{pc} a, nescio an recte

τῆς ὑπὸ τῶν θεῶν προκριθείσης; Οὐ γὰρ δὴ που περὶ ὧν εἰς τοσαύτην ἔριν κατέστησαν τὸν τυχόντα διαγνῶναι κύριον ἐποίησαν, ἀλλὰ δῆλον ὅτι τοσαύτην ἔσχον σπουδὴν ἐκλέξασθαι κριτὴν τὸν βέλτιστον, ὅσηνπερ αὐτοῦ τοῦ πράγματος ἐπιμέλειαν ἐποίησαντο. **47** Χρὴ δὲ σκοπεῖν, ὁποῖός τις ἦν, καὶ δοκιμάζειν αὐτὸν οὐκ ἐκ τῆς ὀργῆς τῆς τῶν ἀποτυχουσῶν, ἀλλ' ἐξ ὧν ἅπασαι βουλευσάμεναι προείλοντο τὴν ἐκείνου διάνοιαν. Κακῶς μὲν γὰρ παθεῖν ὑπὸ τῶν κρειττόνων οὐδὲν κωλύει καὶ τοὺς μηδὲν ἐξημαρτηκότας· τοιαύτης δὲ τιμῆς τυχεῖν, ὥστε θνητὸν ὄντα θεῶν γενέσθαι κριτὴν, οὐχ οἶόν τε μὴ οὐ τὸν πολὺ τῇ γνώμῃ διαφέροντα. **48** Θαυμάζω δ' εἴ τις οἶεται κακῶς βεβουλευῆσθαι τὸν μετὰ ταύτης ζῆν ἐλόμενον, ἧς ἔνεκα πολλοὶ τῶν ἡμιθέων ἀποθνήσκουσιν ἠθέλησαν. Πῶς δ' οὐκ ἂν ἦν ἀνόητος, εἰ τοὺς θεοὺς εἰδὼς περὶ κάλλους φιλονικούντας αὐτὸς κάλλους κατεφρόνησεν, καὶ μὴ ταύτην ἐνόμισεν μεγίστην εἶναι τῶν δωρεῶν, περὶ ἧς κάκεινας ἐώρα μάλιστα σπουδαζούσας;

49 Τίς δ' ἂν τὸν γάμον τὸν Ἑλένης ὑπερεῖδεν, ἧς ἀρπασθείσης οἱ μὲν

π3 (- 48 2 τῶν ἡμιθέων); Γ (Δ) Θ Λ Π Ν S Auct

3 δὴ που π3 ([δη] που) Γ : δὴ ΘΛΠΝS : om. Auct περὶ Γ ΘΛΠΝS : πέρι Auct : περι π3 ἔριν π3 (sp. rat.) Γ : φιλονεικίαν a 4 τὸν rescr. Γ^{5?} 5 σπου[δ]ῆν ωστ π3 ἐκλέξασθαι κριτὴν π3 (εγ[λε]ξασθαι) Γ : κ. ἐ. a ὅσηνπερ π3 (οσημπερ) Γ : ὅσην περὶ a : ὅσηνπερ περὶ conī. Blass, *Orationes*, I, p. LI **47** 2 τῆς² π3 (sp. rat.) Γ : om. a ἀποτυχουσῶν Γ Θ^{2pc} b : ἐπι- Θ^{ac} : [π3] 3 ἐκείνου π3 Γ ΘΛ^{1ras} c : ἐκείν** Λ^{ac} κρειττόνων π3 Γ ΘΛΠΝAuct : κριττόνων S 5 οὐ τὸν π3 Γ^{2sl} Δ^{pc} (alia m.) Λ c (τῶν N^{ac}, corr. N¹ inter scrib.) : αὐτὸν Θ : οὐ Γ^{it} Δ^{ac} τῇ γνώμῃ Γ Λ : τὴν γνώμην π3 Θ c **48** 1 δ' εἴ Γ ΘΛΠΝS : δὲ εἴ Auct : δε[π3 2 δ'] δὲ ΘAuct 3 τοὺς θεοὺς Γ^{ac} Γ^{2rp} Γ^{4sl} : τὰς θεὰς Γ^{1bpc} Δ a : τὰς θεοὺς conī. Naber, *Ad Isoc.*, p. 72 φιλονικούντας Γ^{ac} : φιλονεικούντας Γ^{2rp} Δ^{ac} : φιλονεικούσας Γ^{1bpc} ΠS : φιλονεικούσας Γ^{2pc} Δ^{1pc} ΘΛΝAuct 4 κατεφρόνησεν Γ : -σε Δ a ἐνόμισεν Γ^{ac} : ἐνόμισε Γ^{pc} a (ἐνόμισε N : ἐνόμιζε S^{ac}, corr. S¹) τὴν δωρεὰν Θ 5 κάκεινας Γ ΘNS : κακείνας Π : κάκεινας Λ : κάκεινας Auct **49** 1 τὸν² Γ ΛΠΝ^{4?pc} SAuct : τῆς ΘN^{ac} ὑπερεῖδεν Γ ΘΛΠΝ^{ac} SAuct : περιεῖδεν N^{4?pc}

Ἕλληνες οὕτως ἠγανάκτησαν, ὥσπερ ὅλης τῆς Ἑλλάδος πεπορθημένης, οἱ δὲ
 βάρβαροι τοσοῦτον ἐφρόνησαν, ὅσον περ ἂν εἰ πάντων ἡμῶν ἐκράτησαν. Δῆλον
 δ' ὡς ἐκάτεροι διετέθησαν· πολλῶν γὰρ αὐτοῖς πρότερον ἐγκλημάτων γενομένων,
 περὶ μὲν τῶν ἄλλων ἠσυχίαν ἦγον, ὑπὲρ δὲ ταύτης τηλικούτον συνεστήσαντο
 πόλεμον οὐ μόνον τῷ μεγέθει τῆς ὀργῆς, ἀλλὰ καὶ τῷ μήκει τοῦ χρόνου καὶ τῷ
 πλήθει τῶν παρασκευῶν, ὅσος οὐδεὶς πώποτε γέγονεν. **50** Ἐξὸν δὲ τοῖς μὲν
 ἀποδοῦσιν Ἑλένην ἀπηλλάχθαι τῶν παρόντων κακῶν, τοῖς δ' ἀμελήσασιν
 ἐκείνης ἀδεῶς οἰκεῖν τὸν ἐπίλοιπον χρόνον, οὐδέτεροι ταῦτ' ἠθέλησαν, ἀλλ'
 οἱ μὲν περιεώρων καὶ πόλεις ἀναστάτους γιγνομένας καὶ τὴν χώραν
 πορθουμένην, ὥστε μὴ προέσθαι τοῖς Ἕλλησιν αὐτήν, οἱ δ' ἠροῦντο μένοντες
 ἐπὶ τῆς ἀλλοτρίας καταγηράσκειν καὶ μηδέποτε τοὺς αὐτῶν ἰδεῖν μᾶλλον ἢ
 ῥαίοντες καταλιπόντες εἰς τὰς αὐτῶν πατρίδας ἐπανελθεῖν. **51** Καὶ ταῦτ' ἐποίουν

π3 (49 2 οὐ[τωc – 50 3 ἠθέλη[can]; Γ(Δ) Θ Λ Π Ν S Auct

50 1 Ἐξὸν – 3 ἠθέλησαν imitatus est [Luc.] *Charid.* 18 (p. 399.2-5)

2 τῆς * ἐλλάδος S 3 βάρβαροι] β¹ super o corr. Θ¹ ἐφρόνησαν Γ ΘΛ^{3pc} c : ἐφθό- Λ^{ac}
 : [π3] 4 δ' Γ b : δὲ Θ : [π3] διετέθησαν Γ Θ^{2pc} b : διετέθεισαν Θ^{ac} :]can π3 5 περὶ a : ὑπὲρ
 Γ : [π3] ἦγον Γ : ἦγαγον a : [π3] τηλικούτον Γ : τοσοῦτον a, nescio an recte : [π3] 6 οὐ
 μόνον om. π3 τῷ¹ Γ ΘΛNSAuct : τὸ (sic) Π : τ[π3 ἀλλὰ om. π3 6-7 τῷ μήκει τοῦ χρόνου
 καὶ τῷ πλήθει τῶν παρασκευῶν π3 Γ ΘΛΠNS : τῷ πλήθει τῶν παρασκευῶν καὶ τῷ μήκει τοῦ
 χρόνου Auct 7 ὅσος Γ a : ωc[τε] π3 ουθεις π3 γέγονεν Γ ΘΛΠNS : γέγονε Auct : εγενετ[ο]
 π3, nescio an recte **50** 2 τὴν Ἑλένην [Luc.] ἀπηλλάχθαι π3 Γ ΘΛΠNS : -ηλᾶχ- Auct δ'
 Γ b : δὲ Θ : [π3] 3 ἀδεῶς π3 Γ ΘΛΠNSAuct^{1pc} (inter scrib.) : *δεως Auct^{ac} (ἠδέως?) οὐδέτεροι
 Γ Auct : οὐδ' ἔτεροι ΘΛΠNS : ο[υδ]ε[τε]ροι π3 ταῦτ' Γ Θ^{1pc} (inter scrib.) b : ταῦθ' Θ^{ac} : [π3] 3-
 4 ἀλλ' οἱ] ἄλλοι Auct 4 περὶ ἐώρων ΛΠ τὰς πόλεις conii. Benseler, *Orationes*, I, p. xv
 γιγνομένας Γ : γιν- ΘΛΠNSAuct^{1sl} : γεν- Auct^{it} 5 πορθουμένην Π αὐτήν τοῖς Ἕλλησιν a
 οἱ δ' Γ ΘΠN¹ (rubr.) S : οἷδ' Δ Λ : οἱ δὲ Auct : οὐδ' N^{ac} 6 καὶ om. Auct μηδέποτε Λ αὐτῶν
 Γ^{2pc} : αὐ- Γ^{ac} (vid.) : ἔαυ- a 7 ἐκείνην a καταλιπεῖν c αὐτῶν Γ^{2pc} Auct : αὐ- Γ^{ac} Δ : ἔαυ-
 ΘΛΠNS ἐπανελθεῖν Θ Λ : ἀπελθεῖν Γ, nescio an recte : ἐπανελθόντες c **51** 1 ταῦτ' Γ : ταῦτα
 a

οὐχ ὑπὲρ Ἀλεξάνδρου καὶ Μενελάου φιλονικοῦντες, ἀλλ' οἱ μὲν ὑπὲρ τῆς Ἀσίας, οἱ δ' ὑπὲρ τῆς Εὐρώπης, νομίζοντες, ἐν ὁποτέρᾳ τὸ σῶμα τοῦκείνης κατοικήσειεν, ταύτην εὐδαιμονεστέραν τὴν χώραν ἔσεσθαι.

52 Τοσοῦτος δ' ἔρωσ ἐνέπεσε τῶν πόνων καὶ τῆς στρατείας ἐκείνης οὐ μόνον τοῖς Ἑλλησι καὶ τοῖς βαρβάροις, ἀλλὰ καὶ τοῖς θεοῖς, ὥστ' οὐδὲ τοὺς ἐξ αὐτῶν γεγονότας ἀπέτρεψαν τῶν ἀγώνων τῶν περὶ Τροίαν, ἀλλὰ Ζεὺς μὲν προειδὼς τὴν Σαρπηδόνος εἰμαρμένην, Ἡὼς δὲ τὴν Μέμνονος, Ποσειδῶν δὲ τὴν Κύκνου, Θέτις δὲ τὴν Ἀχιλλέως, ὅμως αὐτοὺς συνεξώρμησαν καὶ συνεξέπεμψαν,
53 ἠγούμενοι κάλλιον αὐτοῖς εἶναι τεθνάναι μαχομένοις περὶ τῆς Διὸς θυγατρὸς μᾶλλον ἢ ζῆν ἀπολειφθεῖσι τῶν περὶ ἐκείνης κινδύνων. Καὶ τί δεῖ θαυμάζειν, ἃ περὶ τῶν παίδων διενοήθησαν; Αὐτοὶ γὰρ πολὺ μείζω καὶ δεινότεραν ἐποίησαντο παράταξιν τῆς πρὸς Γίγαντας αὐτοῖς γενομένης· πρὸς μὲν γὰρ

Γ (Δ) Θ Λ Π Ν Σ Auct

52-53 imitatus est [Luc.] *Charid.* 18 (p. 399.6-13)

2 οὐκ Ν φιλονικοῦντες Γ^{ac} : -νεικ- Γ^{2pc} **a** 3 οἱ δ' Γ Θ Π Ν Σ : οἶδ' Δ : οἱ δὲ Λ Auct τῆς om. Ν ὁποτέρᾳ] ὁποτέραι Γ : ὁποτέρα Δ Θ Λ Ν Σ Auct : ὁπότερα Π τοῦκείνης Γ^{ac} (τουκ-) : τὸ ἐκ- Γ^{2pc} **a** 4 κατοικήσειεν Γ Θ Λ^{ac} **c** : -ειε Δ Λ^{pc} τὴν χώραν εὐδαιμονεστέραν **a** **52** 1 ἐνέπεσε Δ **a** : -σεν Γ στρατείας Γ Δ (εἰ ex corr. Δ) : -τιᾶς **a** 2 ἔλλησιν Π^{ac} S^{ac}, corr. Π[?] S[?] ὥστ' conl. Stephanus, p. 218 : ὥστε Γ **a** 3 αὐτῶν conl. Bekker², p. 242 : αὐ- Γ Θ Λ Ν Σ Auct : αὐ- Π ἀπέτρεψαν Γ Θ Λ Σ Auct^{1pc} (inter scrib.) [Luc.] : -έστρ- Π Ν Auct^{ac} τροίαν Ν^{ac}, corr. Ν^{1?} 4 προειδὼς Γ^{2pc} **a** : εἰδὼς Γ^{ac} εἰμαρμένην] εἰ- Π Ν ἠὼς Γ^{ac} (vid.) **b** : ἦρα Γ^{2ras} Θ ποσειδῶν Auct 5 Θέτις] ις ex corr. S ἀχιλλέως Π Auct αὐτοὺς] -οῖς Auct συνεξώρμησαν Γ^{ac} Γ^{5pc} Θ^{1pc} (-σα[ν]) Λ Π Σ Auct : -ώρμισαν Γ^{2pc} : -όρμησαν Ν (fort. corr. Ν¹) : -ώρμησε vel -σε[ν] Θ^{ac} συνεξέπεμψαν Δ^{pc} (alia m.) Θ Λ : συνέπ- Γ Δ^{ac} **c** **53** 1 τεθνάναι] -ᾶ- **c** 2 ζῆν om. Θ ἀπολειφθεῖσι] φ corr. vel male scr. Δ : -λειφθεῖ- Auct^{1ras} : [Auct^{ac}] 3 διενοήθησαν Γ : ἔγνωσαν **a** αὐτοὶ Γ^{2ras} **a** [Luc.] : α*τοὶ Γ^{ac} 4 τὴν παράταξιν **a** τῆς] τὴν Θ^{ac}, corr. Θ² γίγαντας Γ [Luc.] : τοὺς γ. **a** αὐτοῖς scripsi : αὐ- Γ **a** [Luc.] γενομένης Γ Λ^{1pc} Auct, cf. [Luc.] (τοῦ ... γενομένου πολέμου) : γινομένης Θ : γενομένοις Λ^{ac} : γεγεννημένης Π Ν Σ

ἐκείνους μετ' ἀλλήλων ἐμαχέσαντο, περὶ δὲ ταύτης πρὸς σφᾶς αὐτοὺς ἐπολέμησαν.

54 Εὐλόγως δὲ κάκεινοι ταῦτ' ἔγνωσαν, κἀγὼ τηλικαύταις ὑπερβολαῖς ἔχω χρήσασθαι περὶ αὐτῆς· κάλλους γὰρ πλείστον μέρος μετέσχευ, ὃ σεμνότατον καὶ τιμιώτατον καὶ θειότατον τῶν ὄντων ἐστίν. ῥάδιον δὲ γνῶναι τὴν δύναμιν αὐτοῦ· τῶν μὲν γὰρ ἀνδρείας ἢ σοφίας ἢ δικαιοσύνης μὴ μετεσχόντων πολλὰ φανήσεται τιμώμενα μᾶλλον ἢ τούτων ἕκαστον, τῶν δὲ κάλλους ἀπεστερημένων οὐδὲν εὐρήσομεν ἀγαπώμενον, ἀλλὰ πάντα καταφρονούμενα πλὴν ὅσα ταύτης τῆς ιδέας κεκοινώνηκεν, καὶ τὴν ἀρετὴν διὰ τοῦτο μάλιστ' εὐδοκιμοῦσαν, ὅτι κάλλιστον τῶν ἐπιτηδευμάτων ἐστίν. **55** Γνοίη δ' ἂν τις κάκειθεν, ὅσον διαφέρει τῶν ὄντων, ἐξ ὧν αὐτοὶ διατιθέμεθα πρὸς ἕκαστον αὐτῶν. Τῶν μὲν

Γ (Δ) Θ Λ Π Ν Σ Αuct

54 2 σεμνότατον – 3 ἐστίν imitatus est [Luc.] *Charid.* 15 (p. 397.19-20) 4 τῶν μὲν – 7 κεκοινώνηκεν imitatus est [Luc.] *Charid.* 26 (p. 403.22-25) **55** 1 Γνοίη – 2 αὐτῶν Suid. δ 557 2 διατιθέμεθα] cf., sine nomine Isocratis, *EM* 267.51-53, *AB* p. 241.29-30 2 Τῶν μὲν – 4 προσπεπόνθαμεν imitatus est [Luc.] *Charid.* 24 (p. 402.20-21)

5 πρὸς σφᾶς ΛΝΑuct : πρὸςσφᾶς (sic) Π αὐτοῦς] αὐ- Λ **54** 1 κάκεινοι] κακείνοι Π : κάκεινοι Auct ταῦτα Θ κἀγὼ] κἀγὼ Auct : ἢ ἐγὼ Θ τηλικαύτης S^{ac}, corr. S[?] 2 γὰρ ΓΔ^{ras} (alia m.) a : [Δ^{ac}] μετέσχευ Γ : -έσχηκεν a σεμνότατον Γ ΘΛΠΝΣ [Luc.] : σεμνότατον τε Auct 3 καὶ τιμιώτατον om. [Luc.] ἐστίν Γ ΠΝΣ [Luc.] : ἐστί Δ ΘΛΑuct ῥάδιον] ῥάιδ- Γ : ῥάδ- ΘΛΠΝΑuct : ῥάδιος S γνῶναι Γ : δὴ γνῶναι Θ : διαγνῶναι b 4 ἀνδρείας ἢ σοφίας ἢ δικαιοσύνης Γ a : ἢ δ. ἢ σ. ἢ ἀ. [Luc.] μὴ ΓΔ^{ac} : om. Δ^{pc} a [Luc.] μετεσχόντων N^{ac}, corr. N[?] 5 τιμώμενα Γ ΘΛ^{4pc} c [Luc.] : -μενον Λ^{ac} μᾶλλον ἢ τούτων ἕκαστον del. Zeitz, *Observ. crit.*, pp. 12-13 ἢ τούτων ἕκαστον om. [Luc.] τούτων N^{ie}, ω N^{sl} (alia m.) 6 εὐρήσομεν] εὐ- Π 6-7 ἀλλὰ – κεκοινώνηκεν del. Zeitz, *ibid.* πλὴν – κεκοινώνηκεν del. Keil, *Analecta*, p. 56 n. 3 πάντα Γ^{it} a : καὶ π. Γ^{5sl}Δ ταύτης τῆς ιδέας Γ [Luc.] : τῆς ιδέας ταύτης a, nescio an recte (εἰδέας Λ^{ac}, corr. Λ⁴) 7 κεκοινώνηκεν Γ : -κε Δ a τὴν ἀρετὴν διὰ Γ Λ : τὴν διὰ ΘΠΝ^{pc}SAuct : διὰ τὴν N^{ac} μάλιστα a εὐδοκιμοῦσαν S ὅτι Γ : διότι a (δι' ὅτι ΠΝΣ) 8 ἐστίν Γ Λ^{ac} c : ἐστί Δ ΘΛ^{pc} **55** 1 κάκειθεν et Suid.] -α- ΠΝ : -ᾶ- Auct 2 ἕκαστον] ἔ- Π αὐτῶν Γ a : τῶν καλῶν Suid.

γὰρ ἄλλων, ὧν ἂν ἐν χρεῖα γενώμεθα, τυχεῖν μόνον βουλόμεθα, περαιτέρω δὲ περὶ αὐτῶν οὐδὲν τῆ ψυχῇ προσπεπόνθαμεν· τῶν δὲ καλῶν ἔρωσ ἡμῖν ἐγγίγνεται, τοσοῦτω μείζω τοῦ βούλεσθαι ῥώμην ἔχων, ὅσῳ περ καὶ τὸ πρᾶγμα κρεῖττον ἐστίν. **56** Καὶ τοῖς μὲν κατὰ σύνεσιν ἢ κατ' ἄλλο τι προέχουσιν φθονοῦμεν, ἐὰν μὴ τῷ ποιεῖν ἡμᾶς εὖ καθ' ἐκάστην τὴν ἡμέραν προσαγάγονται καὶ στέργειν σφᾶς αὐτοὺς ἀναγκάσωσιν· τοῖς δὲ καλοῖς εὐθύς ἰδόντες εὖνοι γιγνώμεθα καὶ μόνους αὐτοὺς ὥσπερ τοὺς θεοὺς οὐκ ἀπαγορεύομεν θεραπεύοντες, **57** ἀλλ' ἥδιον δουλεύομεν τοῖς τοιούτοις ἢ τῶν ἄλλων ἄρχομεν, πλείω χάριν ἔχοντες τοῖς πολλὰ προστάττουσιν ἢ τοῖς μηδὲν ἐπαγγέλλουσιν. Καὶ τοὺς μὲν ὑπ' ἄλλη

Γ (Δ) Θ Λ Π Ν S Auct

56 1 Καὶ τοῖς – **57** 3 ἐπαγγέλλουσιν imitatus est [Luc.] *Charid.* 23 (p. 402.9-19) **57** 2 πλείω – 3 προστάττουσιν Priscian. *Inst.* 18.305 (III, p. 376.6) **57** 3 Καὶ τοὺς μὲν – **58** 7 ποιήσαντας imitatus est [Luc.] *Charid.* 27 (pp. 403.27-404.3)

3 ἂν Γ Λ Π Ν S [Luc.] : om. Θ Auct χρεῖα] -αι Γ : -α a γενώμεθα Γ b, cf. [Luc.] (ὄμειν) : -νόμ- Θ 4 προσπεπόνθαμεν Γ Θ Λ : προπεπόνθαμεν Π Ν^{1pc} (rubr.) S Auct : προπένθαμεν Ν^{ac} ἐγγίγνεται Γ Π^{1sl} Ν S : ἐγγίν- Θ Λ Auct : ἐγγίν- Π^{it} 5 τοσοῦτω Γ^{pc} (τοσοῦτω, το- Γ^{1sl}, -σο- Γ^{2pc}) Θ Λ Π Ν^{1pc} (rubr.) S Auct : τοσοῦτο Ν^{ac} : τούτω Γ^{ac} μείζω Γ S Auct : -ζων Θ Λ Π Ν βούλεσθαι Γ : βουλεύσασθαι a ἔχων] ἔχω- Θ^{1ras} : [Θ^{ac}] πρᾶγμα] -ά- Ν 6 ἐστίν Γ S^{ac} : ἐστι Θ Λ Π Ν S^{pc} Auct **56** 1 μὲν Γ b [Luc.] : μὴ Θ ἄλλο τι Γ Λ Ν : ἄλλό τι Δ Θ Π S Auct προέχουσιν Γ b (-σι Γ^{pc} b), cf. [Luc.] (προέχειν δοκοῦσιν) : προσ- Θ 1-2 φθονοῦμεν ἐὰν scripsi : φθονοῦμεν ἢν Γ b : φθονοῦμενον ἢν Θ 2 τῷ Γ [Luc.] : τοῦ Λ Π Ν S : τοῦτο Θ Auct ἡμᾶς] πρὸς ἢ Θ εὖ Γ b [Luc.] : ἂν Θ καθ' ἐκάστην τὴν Γ : καθ' ἐκάστην a (καθεκάστην Auct) : καθ' [Luc.] προσαγάγονται Γ Θ (-v- Θ^{1pc}) Π Ν S : προσάγονται Λ : προσάγονται Auct 3 σφᾶς Γ Π S : σφᾶς Θ Λ Ν Auct ἀναγκάσωσιν Γ^{ac} Π : -άσωσι Γ^{pc} Λ Ν S : -άζωσιν [Luc.] : -άζωσι Θ Auct τοῖς δὲ καλοῖς Γ Θ Λ Π Ν^{1sl} S Auct : καλοῖς δ' [Luc.] (καλοὺς codd. : corr. Bekker) : καλοῖς Ν^{it} ἰδόντες Γ [Luc.] : εἰδότες a εὖνοι] εὖνοι Θ Auct γινόμεθα Θ 4 ἀπαγορεύομεν] -ομ- Θ^{1ras} θεραπεύομεν Π : θ ex corr. Auct¹ **57** 2 ἥδιον Γ^{2pc} a [Luc.] : *δειον Γ^{ac} ἄχομεν S^{it}, ρ add. S^{sl} ἔχοντες Γ a : εἰδότες Priscian., cf. [Luc.] (τις ... πλείω χάριν ἂν εἰδείη) 3 προστάττουσιν Γ Θ Λ Ν^{1sl} Priscian., cf. [Luc.] (τῷ ... προστάττοντι) : πράττουσιν Π Ν^{it} S Auct τοῖς²] τῆς S ἐπαγγέλλουσιν Γ (-σι Γ^{pc} Θ Λ Ν), cf. [Luc.] (τῷ ... ἐπαγγέλλοντι) : ἐπαγγέλουσι Π S Auct : παραγγέλλουσι conit. Hirschig, *Annot. crit.*, p. 44 τοὺς Γ Θ Λ Ν^{1pc} (rubr.) S Auct [Luc.] : τοῖς Π Ν^{ac} ὑπ' Γ Θ, cf. [Luc.] (ὑπὸ ταύτῃ τῇ δυνάμει) : ἐπ' c : om. Λ

τινὶ δυνάμει γιγνομένους λοιδοροῦμεν καὶ κόλακας ἀποκαλοῦμεν, τοὺς δὲ τῶ κάλλει λατρεύοντας φιλοκάλους καὶ φιλοπόνους εἶναι νομίζομεν. **58** Τοσαύτη δ' εὐσεβεία καὶ προνοία χρώμεθα περὶ τὴν ιδέαν τὴν τοιαύτην, ὥστε καὶ τῶν ἐχόντων τὸ κάλλος τοὺς μὲν μισθαρνήσαντας καὶ κακῶς βουλευσαμένους περὶ τῆς αὐτῶν ἡλικίας μᾶλλον ἀτιμάζομεν ἢ τοὺς εἰς τὰ τῶν ἄλλων σώματ' ἐξαμαρτόντας· ὅσοι δ' ἂν τὴν αὐτῶν ὥραν διαφυλάξωσιν, ἄβατον τοῖς πονηροῖς ὥσπερ ἱερὸν ποιήσαντες, τούτους εἰς τὸν ἐπίλοιπον χρόνον ὁμοίως τιμῶμεν, ὥσπερ τοὺς ὅλην τὴν πόλιν ἀγαθὸν τι ποιήσαντας.

59 Καὶ τί δεῖ τὰς ἀνθρωπίνας δόξας λέγοντα διατρίβειν; Ἄλλὰ Ζεὺς ὁ κρατῶν ἀπάντων ἐν μὲν τοῖς ἄλλοις τὴν αὐτοῦ δύναμιν ἐνδείκνυται, πρὸς δὲ τὸ κάλλος ταπεινὸς γιγνόμενος ἀξιοῖ πλησιάζειν. Ἄμφιτρύωνι μὲν γὰρ εἰκασθεῖς

Γ (Δ) Θ Λ Π Ν Σ Auct

59 1 Ἄλλὰ Ζεὺς – 6 ἐνύμφευσεν imitatus est [Luc.] *Charid.* 7 (p. 394.3-7)

4 δυνάμει] ει ex corr. S γιγνομένους Γ **b** : γιν- Θ : γεν- [Luc.] (τοὺς ὑπὸ ταύτῃ τῇ δυνάμει γενομένους) καὶ om. Auct ἀποκαλοῦμεν Γ Θ Λ Π Ν Σ : ἐπικαλ- Auct : καλ- [Luc.] 5 λατεύοντας S^{it}, ρ S^{1st} φιλοκάλους καὶ φιλοπόνους Γ **a** : φιλοπόνους ... καὶ φιλοκάλους [Luc.] (θαυμάζομέν τε φιλοπόνους τε καὶ φιλοκάλους ὀνομάζομεν) φικάλους Π^{it}, λο Π^{1st} εἶναι νομίζομεν Γ : ν. εἶ. **a** : εἶναι om. [Luc.], del. Keil, *Analecta*, p. 57 n. 3 **58** 2 δὲ Θ τὴν ιδέαν τὴν Γ **b** (εἰδέαν Λ) : ιδέαν (utroque τὴν om.) Θ 2-3 τῶν ἐχόντων Γ : αὐτῶν τῶν κεκτημένων Θ^{2st} **b** : αὐτῶν κεκτημένων Θ^{it} 3 κάλλος Auct^{ac}, corr. Auct¹ inter scrib. 4 αὐτῶν Auct : αὐ- Γ Θ Λ Π Ν Σ^{pc} : τῶν αὐ- N^{ac} σώματα **a** 5 ἐξαμαρτόντας **a** αὐτῶν Γ Auct : αὐτῶν Δ Θ Π Ν : αὐτὴν Λ Σ διαφυλάξωσιν Γ Θ Λ Π Ν Auct^{1st} -άζωσιν S : -άζωσιν Auct^{it} 6 ἱερῶν N^{ac}, corr. N^{1 vel 3} εἰς Γ Θ Λ Auct : δ' εἰς Π Ν Σ ὁμοίως om. **a** 7 τοὺς] οὐς N^{ac}, corr. N¹ ποιήσαντας Γ : δράσαντας **a** **59** 1 λέγοντα] λέγειν N^{ac}, corr. N¹ inter scrib. 2 πάντων Γ αὐτοῦ Auct : αὐ- Γ Θ Λ Π Ν Σ 3 γιγνόμενος Γ : γιν- [Luc.] (ὅ τι τύχοι γινόμενος) : γεν- **a** (ος ex corr. Auct¹) ἀμφιτρύωνι Γ Ν Σ Auct [Luc.] : ἀμφιτρύωνι Θ : ἀμφιτρύωνι Λ : ἀμφιτρύωνι (sic) Π εἰκασθεῖς Γ Θ Λ Π Ν Auct [Luc.] : εἶρα- S

ὡς Ἀλκμήνην ἦλθεν, χρυσὸς δὲ ῥυεῖς Δανάη συνεγένετο, κύκνος δὲ γενόμενος εἰς τοὺς Νεμέσεως κόλπους κατέφυγεν, τούτῳ δὲ πάλιν ὁμοιωθεὶς Λήδαν ἐνύμφευσεν· αἰεὶ δὲ μετὰ τέχνης ἀλλ' οὐ μετὰ βίας θηρώμενος φαίνεται τὴν φύσιν τὴν τοιαύτην. **60** Τοσοῦτῳ δὲ μᾶλλον προτετίμηται τὸ κάλλος παρ' ἐκείνοις ἢ παρ' ἡμῖν, ὥστε καὶ ταῖς γυναῖξι ταῖς αὐτῶν ὑπὸ τούτου κρατουμέναις συγγνώμην ἔχουσιν, καὶ πολλὰς ἂν τις ἐπιδείξειε τῶν ἀθανάτων, αἱ θνητοῦ κάλλους ἠττήθησαν, ὧν οὐδεμία λαθεῖν τὸ γεγενημένον ὡς αἰσχύνην ἔχον ἐζήτησεν, ἀλλ' ὡς καλῶν ὄντων τῶν πεπραγμένων ὑμνεῖσθαι μᾶλλον ἢ σιωπᾶσθαι περὶ αὐτῶν ἐβουλήθησαν. Μέγιστον δὲ τῶν εἰρημένων· πλείους γὰρ ἂν εὔροιμεν διὰ τὸ κάλλος ἀθανάτους γεγενημένους ἢ διὰ τὰς ἄλλας ἀρετὰς ἀπάσας.

61 Ὦν Ἑλένη τοσοῦτῳ πλέον ἔσχεν, ὅσῳ περ καὶ τὴν ὄψιν αὐτῶν

Γ(Δ)ΘΛΠNS Auct

59 4 χρυσὸς – συνεγένετο Jo. Sard. p. 208.25 6 ἐνύμφευσεν] cf. fort. *Synag.* v 120 (s.v. νύμφη) et, sine nomine Isocratis, Hsch. v 717, Phot. *Lex.* p. 305.3 Porson, Suid. v 594

4 Ἀλκμήνην] ἀλ- corr. ex ἀκ- Θ¹ inter scrib. ἦλθεν Γ^{ac} : -θε Γ^{pc} **a** κύκνος Γ ΘΛΠNSAuct^{1pc} (inter scrib.) [Luc.] : κύκλος Auct^{ac} 5 Νεμέσεως] νεμεσέως **c** κατέφυγεν Γ^{ac} : -γε Γ^{pc} **a** ὁμοιωθεὶς] ὁμίωθεις S 6 οὐ] οὐδὲ S^{ac}, corr. S[?] μετὰ βίας] μεταβίας S 6-7 τὴν φύσιν τὴν τοιαύτην ΓΔ^{ac} : τὰς φύσεις τὰς τοιαύτας Δ^{pc} (alia m.) **a** **60** 1 προτετίμητο **a** (-ο Auct^{1pc} : [Auct^{ac}]) 2 αὐτῶν Γ : αὐ- Δ : ἐαυ- **a** (-ὧν Θ^{1ras} : [Θ^{ac}]) 3 συγγνώμην S ἔχουσιν Γ^{ac}Δ : -σι Γ^{pc} **a** πολλὰς] πολλεῖς vel πολλῆς Λ^{ac} (vid., πολλ^ε), corr. Λ¹ ἐπιδείξειε Γ^{pc} **a** : -ειεν Γ^{ac} 4 ἠττήθησαν] ἠ- Auct οὐδεμία Γ ΘΠNS : οὐδὲ μία Λ : οὐδεμίαν Auct 5 ἐζήτησεν Γ ΛΠNS : ἐζήτησαν Θ : ἐξήτησεν Auct καλὸν N^{ac}, corr. N^{1?} ὑμνεῖσθαι (sic) Π 6 ἐβουλήθησαν Θ post εἰρημένων add. τεκμήριον Γ^{5mg}Δ **a** 7 πλείους] v ex corr. Auct εὔροιμεν] εὐ- Π ἀθανάτους τε Γ^{ac}, τε exp. Γ^{5?} ἢ διὰ τὰς Λ^{1ras} : [Λ^{ac}] ἄλλας om. Θ 8 ἀπάσας] ἀ- Π **61** 1 Ἑλένη] ἐ- ΘΛΠ τοσοῦτον Θ ante ἔσχεν add. διήνεγκεν (ex lin. seq.) N^{ac}, exp. N[?] ἔσχε Auct ὅσῳ περ Γ (-ωι) **a** (-ω) : ὅσον περ coni. Keil, *Analecta*, p. 141 ὄψιν] ὄ- S

διήνεγκεν. Οὐ γὰρ μόνον ἀθανασίας ἔτυχεν, ἀλλὰ καὶ τὴν δύναμιν ἰσόθεον λαβοῦσα πρῶτον μὲν τοὺς ἀδελφοὺς ἤδη κατεχομένους ὑπὸ τῆς πεπρωμένης εἰς θεοὺς ἀνήγαγεν, βουλομένη δὲ πιστὴν ποιῆσαι τὴν μεταβολὴν οὕτως αὐτοῖς τὰς τιμὰς ἐναργεῖς ἔδωκεν, ὥσθ' ὀρωμένους ὑπὸ τῶν ἐν τῇ θαλάττῃ κινδυνευόντων σώζειν, οἵτινες ἂν αὐτοὺς εὐσεβῶς κατακαλέσωνται. **62** Μετὰ δὲ ταῦτα τοσαύτην Μενελάφ χάριν ἀπέδωκεν ὑπὲρ τῶν πόνων καὶ τῶν κινδύνων, οὓς δι' ἐκείνην ὑπέμεινεν, ὥστε τοῦ γένους ἅπαντος τοῦ Πελοπιδῶν διαφθαρέντος καὶ κακοῖς ἀνηκέστοις περιπεσόντος οὐ μόνον αὐτὸν τῶν συμφορῶν τούτων ἀπήλλαξεν, ἀλλὰ καὶ θεὸν ἀντὶ θνητοῦ ποιήσασα σύνοικον αὐτῇ καὶ πάρεδρον εἰς ἅπαντα τὸν αἰῶνα κατεστήσατο. **63** Καὶ τούτοις ἔχω τὴν πόλιν τὴν Σπαρτιατῶν, τὴν μάλιστα τὰ παλαιὰ διασώζουσας, ἔργω παρασχέσθαι

π4 (61 3 πεπρωμένης – 5 ἔδωκεν, 62 4 τ]ούτων – 63 1 τούτοις ἔχ[ω]; Γ (Δ) Θ Λ Π Ν S Auct

2 ἀθανασίας μόνον c ἰσόθεον] θ corr. super aliud Auct¹ inter scrib. 3 πεπρωμένης Γ b : πεπρωμένης π4 : πειρωμένης Θ 4 ἀνήγαγεν Γ^{ac} Θ^{1pc vel ac} : -γε Γ^{5pc} Θ^{1ac vel pc} b : ἀνηγαγε[π4 πιστὴν π4 Γ^{2pc} Θ Λ Π Ν^{1pc} S : πίστιν Γ^{ac} Ν^{ac} Auct 4-5 ἐναργεῖς αὐτοῖς τὰς [τιμ]ὰς π4, nescio an recte 5 τῇ om. Θ θαλάττῃ] θαλάττει (sic) Π 6 οἵτινες] εἵ τινες Ν εὐσεβῶς αὐτοὺς a, nescio an recte κατακαλέσωνται Γ^{2pc it} : κατακατακαλέσωνται (sic) Γ^{ac} : ἐπικαλέσωνται Γ^{2mgΔ} (-σωνται in ras. alia m.) a 62 2 μενελάφ τοσαύτην a ἀποδέδωκεν c 3 τοῦ γένους Γ Λ Π Ν Auct : τοῦ γέγους (sic) S : om. Θ ἅπαντος τοῦ Γ b : ἅπαντος τῶν Θ^{ac} : ἀπάντων τῶν Θ^{2pc} πελοπιδῶν Γ Θ Π Ν S^{pc} Auct : πελοπίδων Λ : πελπελοπιδῶν (sic) S^{ac} διαφθαρέντος Γ Θ^{ac} Λ Π Ν S^{1?pc} Auct : -των Θ^{2pc} S^{ac} 4 καὶ Δ a : om. Γ, nescio an recte ἀνηκέστοις Γ Θ Λ Ν Auct : -των Π : -του S περιπεσόντος Γ Θ^{ac} b : -των Θ^{2pc} αὐτὸν Γ^{2pc} Θ^{2pc} (vid.) Λ Π Ν^{pc} S Auct^{1pc} (inter scrib.) : αὐτῶν Γ^{ac} (vid.) Θ^{ac} Auct^{ac} : ταὐτὸν Ν^{ac} 5 ἀπήλλαξεν Γ b : ἀπήλλαξε Θ : ἀπηλλα[π4 ἀλλὰ π4 Γ Θ^{2sl} b : om. Θ^{it} θεὸν π4 a : θ. αὐτὸν Γ αὐτῇ Δ : αὐ- Γ a : αὐτη π4 καὶ [[κ]] πάρεδρον Ν 63 1 τούτοις π4 (vid., του]τοις) Γ^{it} Θ Λ^{pc} Π Ν S Auct (τ* *τοις Λ^{ac}, corr. Λ¹ et iterum Λ³ vid.) : τούτοις ἂν Γ^{5sl} Δ τὴν² Γ : τῶν a 2 διασώζουσας edd. : -ώ- codd. Γ a παρασ[κέσχη]χέσθαι S inter scrib.

μαρτυροῦσαν· ἔτι γὰρ καὶ νῦν ἐν Θεράπναις τῆς Λακωνικῆς θυσίας αὐτοῖς ἀγίας
καὶ πατρίους ἐπιτελοῦσιν, οὐχ ὡς ἥρωσιν ἀλλ' ὡς θεοῖς ἀμφοτέροις οὔσιν.

64 Ἐνεδείξατο δὲ καὶ Στησιχόρω τῷ ποιητῇ τὴν αὐτῆς δύναμιν· ὅτε μὲν
γὰρ ἀρχόμενος τῆς ᾠδῆς ἐβλασφήμησέ τι περὶ αὐτῆς, ἀνέστη τῶν ὀφθαλμῶν
ἐστερημένος, ἐπειδὴ δὲ γνοὺς τὴν αἰτίαν τῆς συμφορᾶς τὴν καλουμένην παλινωδίαν
ἐποίησεν, πάλιν αὐτὸν εἰς τὴν αὐτὴν φύσιν κατέστησεν. **65** Λέγουσι δέ τινες
καὶ τῶν Ὀμηριδῶν, ὡς ἐπιστᾶσα τῆς νυκτὸς Ὀμήρω προσέταξε ποιεῖν περὶ τῶν
στρατευσαμένων ἐπὶ Τροίαν, βουλομένη τὸν ἐκείνων θάνατον ζηλωτότερον ἢ
τὸν βίον τὸν τῶν ἄλλων καταστήσαι· καὶ μέρος μὲν τι καὶ διὰ τὴν Ὀμήρου
τέχνην, μάλιστα δὲ διὰ ταύτην οὕτως ἐπαφρόδιτον καὶ παρὰ πᾶσιν ὀνομαστὴν

Γ(Δ)ΘΛΠNSAuct

63 3 Θεράπναις] cf. Harp. θ 9, Phot. Lex. θ 112, Suid. θ 231 **65** 2 Ὀμηριδῶν] cf. Harp. ο 19
et, sine nomine Isocratis, Tim. Lex. p. 160.1, Phot. Lex. pp. 331.18-24, 332.7 Porson, Suid. ο 248, AB p.
288.6

3 ἐν] ἐν* Γ θεράπναις Γ^{ac} **b**, cf. Harp. (θεραπναι [sine acc.] ep : θεράπνη pl) Phot.
(θεραπναι [sine acc.] g : θεραπναι z) Suid. : θεραπέναις Γ^{5pc}Δ^{ac} : θεραπαίνας Δ^{2pc}Θ αὐτοῖς bis
scr. Π ἀγίας Γ : ἄλας (sic) Θ : ἀγίους **b** 4 πατρίους **b** (cf. *Areop.* 29, 59 [**a**], *Euag.* 32) : -ίας Γ
Θ, nescio an recte (cf. *Areop.* 59 [Γ], *And.* 3.27) ἐπιτελοῦσιν Γ^{5sl}Δ^{pc} **a** : ἐπιτελοῦσι Δ^{ac} :
ἀποτελοῦσιν Γ^{it}, nescio an recte οὐχ ὡς – οὔσιν om. Auct **64** 1 ἐνεδείξατο Γ^{it} : ἐπεδείξατο
Γ^{5sl}Δ ΘΛΠ (-δεί- Π^{1sl}) SAuct, nescio an recte : ἐπεδείξαντο N στησιχόρω Γ **b** (-σι- N^{1sl}) : -χώρω
Θ αὐτῆς conit. Benseler, *Orationes*, I, p. xxv : ἔαυ- Γ **a** 2 ἐβλασφήμησέ Γ^{pc} ΘΛΠNSAuct
(-μη- Auct^{1sl}) : -σέν Γ^{ac} τὸν ὀφθαλμὸν N 3 ἐστερημένος Γ^{it} : ἀπεστ- Γ^{5sl}Δ **a** 4 ἐποίησεν
Γ^{ac} : -σε Γ^{pc} **a** πάλιν] ι ex corr. Auct αὐτὴν] αὐτῶν N^{ac}, corr. N^{1?} (rubr.) κατέστησεν Γ^{ac}
: -σε Γ^{pc} **a** **65** 1 λέγουσι Γ^{pc} **a** : -σιν Γ^{ac} 2 ἐπιστᾶς Θ τῆς om. **a** προσέταξε Γ^{pc} : -ξεν
Γ^{ac}, nescio an recte : προστάξαι **a** τῶν Γ ΘΛN^{3pc} : τὸν ΠN^{ac}SAuct 3 στρατευσαμένων –
ἐκείνων om. ΠN^{it}SAuct, add. N^{3mg} βουλομένη Γ ΘΛ : βουλόμενοι N^{3mg} τὸν ἐκείνων Δ^{pc} (alia
m.) Θ : τῶν ἐκείνων ΓΔ^{ac} Λ : τὸν ἐκείνων N^{3mg} ζηλωτότερον Γ Θ : -λοτώτ- ΛN^{ac}Auct : -λωτώτ-
ΠN^{1pc}S 4 τὸν² ΓΔ^{ac} : τῶν om. Δ^{pc} **a** καταστήσαι **c** τι Γ^{5sl}Δ **a** (τοι Auct) : om. Γ^{it} καί²
b : om. Γ Θ διὰ om. **c** τὴν om. Auct 5 ὀνομαστὴν] ὀ- Π

αὐτοῦ γενέσθαι τὴν ποίησιν.

66 Ὡς οὖν καὶ δίκην λαβεῖν καὶ χάριν ἀποδοῦναι δυναμένην, τοὺς μὲν τοῖς χρήμασι προέχοντας ἀναθήμασι καὶ θυσίαις καὶ ταῖς ἄλλαις προσόδοις ἰλάσκεσθαι καὶ τιμᾶν αὐτὴν χρή, τοὺς δὲ φιλοσόφους πειρᾶσθαι τι λέγειν περὶ αὐτῆς ἄξιον τῶν ὑπαρχόντων ἐκείνη· τοῖς γὰρ πεπαιδευμένοις πρέπει τοιαύτας ποιεῖσθαι τὰς ἀπαρχάς.

67 Πολὺ δὲ πλείω τὰ παραλελειμμένα τῶν εἰρημένων ἐστίν. Χωρὶς γὰρ τεχνῶν καὶ φιλοσοφιῶν καὶ τῶν ἄλλων ὠφελειῶν, ἃς ἔχοι τις ἂν εἰς ἐκείνην καὶ τὸν πόλεμον τὸν Τρωϊκὸν ἀνενεγκεῖν, δικαίως ἂν καὶ τοῦ μὴ δουλεύειν ἡμᾶς τοῖς βαρβάροις Ἑλένην αἰτίαν εἶναι νομίζοιμεν. Εὐρήσομεν γὰρ τοὺς Ἑλληνας δι' αὐτὴν ὁμονοήσαντας καὶ κοινὴν στρατείαν ἐπὶ τοὺς βαρβάρους ποιησαμένους, καὶ τότε πρῶτον τὴν Εὐρώπην τῆς Ἀσίας τρόπαιον στήσασαν,

68 ἐξ ὧν τοσαύτης μεταβολῆς ἐτύχομεν, ὥστε τὸν μὲν ἐπέκεινα χρόνον οἱ δυστυχοῦντες ἐν τοῖς βαρβάροις τῶν Ἑλληνίδων πόλεων ἄρχειν ἠξίουσαν – καὶ Δαναὸς μὲν ἐξ Αἰγύπτου φυγὼν Ἄργος κατέσχευεν, Κάδμος δὲ Σιδώνιος Θηβῶν

Γ(Δ)ΘΛΠΝS Auct

66 1 λαμβάνειν **a** 2 χρήμασι Γ^{pc} **a** : -σιν Γ^{ac} προέχοντας] -ρο- Λ^{1ras} : [Λ^{ac}] ἀναθήμασι Γ^{pc} **a** : -σιν Γ^{ac} προσόδοις Π 3 ἰλάσκεσθαι] ἰ- ΛAuct : ἰκάκεσθαι N^{ac}, corr. N^{1?} (rubr.) τιμᾶν Auct 4 ἄξιον] ἄ super ε N τῶν ἐκείνη S 5 ἀ|ἀπαρχάς (sic) Π : ἀρχάς Auct **67** 1 πλείω Γ παραλελειμμένα Auct ἐστίν Γ : ἐστί Δ **a** καὶ χωρὶς Λ 2 τεχνῶν καὶ φιλοσοφιῶν] καὶ φ. καὶ τ. **c** ἔχοι Γ ΛNSAuct : ἔχει ΘΠ 4 Ἑλένην] ἐλ- ΘΠ νομίζομεν **a** εὐρήσομεν] εὐ- Π γὰρ Γ^{1?ras} : [Γ^{ac}] τοὺς Γ^{it} **a** : καὶ τ. Γ^{5mg}Δ 5 δι' αὐτὴν Γ : διὰ ταύτην **a**, nescio an recte τοὺς om. N 6 Εὐρώπην] εὐ- Λ τῆς Γ^{ac} : κατὰ τῆς Γ^{1b mg} Γ^{2ras} **a** τρόπαια Auct στήσασαν Γ ΛΠN^{1pc}SAuct : στήσαντας Θ : ἐστήσαναν N^{ac} **68** 1 ἐπ' ἐκεῖνα (sic) Λ 2 Ἑλληνίδων] ἐλλ- Π ἄρχειν ἠξίουσαν Γ : ἠξίουσαν ἄρχειν **b** : ἠξίουσαν ἄρχειν Θ 3 Δαναὸς] δάναος Auct ἐξ αἰγύπτου φυγὼν Γ Λ : φ. ἐξ αἰ. Θ **c** (-ῶν Π) κατέσχευεν Γ^{ac} : -χε Γ^{pc} **a** σιδώνιος Γ^{it} : ὁ σ. Γ^{5sl}Δ **a**

ἐβασίλευσεν, Κᾶρες δὲ τὰς νήσους κατώκουν, Πελοποννήσου δὲ συμπάσης ὁ Ταντάλου Πέλωψ ἐκράτησεν – μετ’ ἐκείνον δὲ τὸν πόλεμον τοσαύτην ἐπίδοσιν τὸ γένος ἡμῶν ἔλαβεν, ὥστε καὶ πόλεις μεγάλας καὶ χώραν πολλὴν ἀφελῆσθαι τῶν βαρβάρων. **69** Ἐὰν οὖν τινες βούλωνται ταῦτ’ ἐπεξεργάζεσθαι καὶ μηκύνειν, οὐκ ἀπορήσουσιν ἀφορμῆς, ὅθεν Ἑλένην ἔξω τῶν εἰρημένων ἔξουσιν ἐπαινεῖν, ἀλλὰ πολλοῖς καὶ καλοῖς καὶ καινοῖς λόγοις ἐντεύξονται περὶ αὐτῆς.

Γ(Δ) Θ Λ Π Ν S Auct

4 ἐβασίλευσεν Γ^{ac} : -σε Γ^{pc} **a** κᾶρες Γ : -ά- Δ **a** πελοποννήσου Γ^{1st} Δ Λ : πελοποννήσου Γ^{it} Θ Π S Auct : πελοποννήσου Ν 5 πέλωψ Γ Λ Π Ν S : πέλωψ Θ Auct ἐκράτησεν Γ^{ac} : -σε Γ^{pc} **a** μετ’ ἐκείνον δὲ **a** : μετὰ δ’ ἐκείνον Γ ἐπίδοσον Ν^{it}, -ι- Ν^{1st} 6 μεγάλης Θ^{ac} (vid.), corr. Θ¹ πολὴν Auct **69** 1 Ἐὰν scripsi : ἦν Γ **a** βούλωνται Γ^{2pc} Θ Λ^{1pc} **c** : βούλωνται Λ^{ac} : βούλων (sic) Γ^{ac} ταῦτ’ ἐπεξεργάζεσθαι Δ^{pc} (alia m.) Θ Λ (ταῦτα Θ Λ) : ταῦτα διεργάζεσθαι Γ Δ^{ac} : ταῦτα διεπεξεργάζεσθαι Π Ν^{1st} S Auct : ταῦτα διεπεξεργάσασθαι Ν^{ac} τὴν ante καὶ scr. et exp. Ν^{1?} 2 ἀπορήσουσιν Λ Ἑλένην] ἔ- Θ Π οὐκα ante ἔξουσιν (ex antec. οὐκ ἀπορήσουσιν) scr. et exp. Ν¹ ἔξουσιν] ἔ- Θ Π 3 καὶ καλοῖς Δ^{1pc} **a** : om. Γ Δ^{ac} ἐντεύξονται] -τεῦξ- Π **Subscriptio** ἐλένης ἐγκώμιον· ἐλικώνιος Γ (accentus et spiritus apposuit Γ²) : ἐλένης ἐγκώμιον Δ (add. alia m.) Λ^{ac} : τέλος τοῦ ἐλένης ἐγκωμίου Λ^{4pc} : τέλος περὶ τῆς ἐλένης S : om. Θ Π Ν Auct